

Marta Kurzyńska

Materiały do bibliografii archeologii Pomorza Zachodniego za 2016 rok

1. Afeltowicz Beata

Nazwa herbowa Gryf w chrematonimii Pomorza Zachodniego początku XXI wieku, [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29.09.2014 roku*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2016, 95–106.

2. Aniszewska Jolanta

Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie w roku 2015, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 333–337.

3. Ansorge Jörg, Rütz Torsten

Quartier 17 archäologische und bauhistorische Zeugnisse der Stralsunder Stadtgeschichte, Schwerin 2016, 240.

4. Ansorge Jörg

Zob. Kühne Hartmut...; Radohs Luisa...

5. Archeologia

Archeologia średniowiecznego Kołobrzegu, t. 6, red. B. Wywrot-Wyszkowska, M. Dworaczyk, M. Rębkowski, Kołobrzeg 2016, 442 + CD ROM: Aneksy.

[Zawiera: **Wywrot-Wyszkowska Beata**, *Wprowadzenie*, 5–16; **Polak Zbigniew**, *Organizacja przestrzeni i przemiany budowlane*, 17–37; **Dworaczyk Marek**, *Ceramika naczygniowa*, 39–54; **Janowski Andrzej**, *Przedmioty metalowe*, 55–75; **Gan Paweł**, *Charakterystyka materiałoznawcza wybranych zabytków metalowych*, 77–88; **Wywrot-Wyszkowska Beata**, *Zabytki skórzane*, 89–127; **Radek Teresa**, *Identyfikacja gatunkowa i ocena jakościowa surowca wybranych zabytków skórzanych*, 129–145; **Bobik Izabela**, *Przedmioty drewniane*, 147–159; **Maik Jerzy**, *Tekstyliia*, 161–181; **Wywrot-Wyszkowska Beata**, *Zabytki z poroża, kości i rogu oraz z innych surowców*, 183–197; **Szydłowski Marcin**, *Analiza petrograficzna zabytków kamiennych*, 199–203; **Gręzak Anna**, *Zwierzęce szczątki kostne*, 205–234; **Zabilska-Kunek Mirosława**, **Makowiecki Daniel**, *Szczątki ryb*, 235–256; **Badura Monika**, *Materiał roślinny*, 257–267; **Krapiec Marek**, *Analiza dendrochronologiczna próbek drewna*, 269–278; **Dworaczyk Marek**, **Wywrot-Wyszkowska Beata**, *Aneks I. Źródła archeologiczne*, CD ROM: Aneksy].

5. Auch Michał

Naczynia szklone na terenach Europy Środkowej, [w:] *Wczesnośredniowieczne naczynia szklone z terenu Małopolski*, Warszawa 2016, 23–25.

[M.in.: Wolin].

6. Badania..., t. 1

Badania na obszarze dawnego kościoła augustiańskiego, t. 1, red. M. Majewski, Stargard 2016, 417. (Archeologia Stargardu; 2, 1)

[Zawiera: **Majewski Marcin**, *Wprowadzenie*, 11–20; **Szeremeta Mateusz**, *Źródła archeologiczne*, 23–97; **Majewski Marcin**, *Osadnictwo wczesnośredniowieczne*, 101–119;

Majewski Marcin, Simiński Rafał, Krawczyk Katarzyna, Skowrońska Ewa, *Kościół i klasztor*, 123–262; **Majewski Marcin, Burdziej Marcin, Szydłowski Marcin**, *Kościół cmentarzem*, 265–376; **Simiński Rafał, Majewski Marcin**, *Zespół poklasztorny w strukturze miasta nowożytnego*, 379–416].

7. **Badania...**, t. 2

Badania na obszarze dawnego kościoła augustiańskiego, t. 2, red. M. Majewski, Stargard 2016, 470. (Archeologia Stargardu; 2, 2)

[Zawiera: **Dworaczyk Marek, Romanowicz Paulina, Zyśko Andrzej, Kwiatkowski Karol, Majewski Marcin**, *Ceramika*, 13–221; **Wilgocka Aleksandra, Majewski Marcin**, *Wyroby ze szkła*, 225–261; **Horoszko Genowefa, Janowski Andrzej, Gan Paweł**, *Przedmioty z innych surowców*, 265–363; **Drażkowska Anna**, *Elementy odzieży, nakryć głowy i galanterii grobowej*, 367–383; **Koszałka Joanna, Kurzawska Aldona, Makowiecki Daniel, Wiejackska Maryla**, *Badania szczątków roślinnych i zwierzęcych*, 287–470].

Badura Monika

Zob. *Archeologia...*

Bagniewski Zbigniew

Zob. Chłoń Marcin...

8. **Bartosiewicz Katarzyna, Zitzewitz Lisaweta von**

Karżniczka. Pałac na wodzie k. Słupska = Karstnitz. Ein Wasserschloss bei Stolp, Szczecin–Kulice/Külz, 2016, 95.

(Zamki i Ogrody w Województwie Pomorskim = Schlösser und Gärten in der Wojewodschaft Pommern; 1)

9. **Beermann Sebastian**

Bärenkrallen und Bärenfelle in Brand- und Körpergräbern der vorrömischen Eisenzeit bis Völkerwanderungszeit in Mittel- und Nordeuropa, Bonn 2016, 141.

(Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie; 279)

[M.in.: Słupsk].

10. **Białecki Tadeusz**

Kronika Historyczna Szczecina od początków miasta do 1945 roku, „Kronika Szczecina. Suplement” 2016, 245.

11. **Bibliografia**

Bibliografia Koszalina do roku 2014 w wyborze, oprac. Czesława Dyrek [et al.], Koszalin 2016, 3704 CD-ROM + [on-line]. Dostęp [31.11.2017]: <https://www.biblioteka.koszalin.pl/>

12. **Bierca Andrzej**

Sprawozdanie z działalności Działu Dokumentacji Zabytków w roku 2015 [Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie], „Stargardia” 10, 2016 (2015), 371–383.

13. **Biermann Felix**

Ein 1500 Jahre altes Rind aus der Uckermark, „Heimatkalender Prenzlau” 2016, 34–39.

14. **Biermann Felix**

Über das dunkle Jahrhundert in der späten Völkerwanderungs- und frühen Slawenzeit im nordost-deutschen Raum, [w:] *Die frühen Slawen von der Expansion zu gentes und nationes, Teil 1: Beiträge zum Schwerpunktthema. Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte des 8. Deutschen Archäologiekongresses in Berlin, 06.–10.10.2014*, Hrsg. F. Biermann, T. Kersting, A. Klammt, Langenweissbach 2016, 9–26.

(Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas; 81, 1)

15. **Biermann Felix**

Wczesnomiejskie ośrodki centralne i klasztory w okresie misji (XI–XII w.) na terenach północno-wschodnich Niemiec, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 19–38.

[M.in.: Eldena, Rugia, Stolpe, Trzebiatów].

- 16. Biermann Felix, Dworaczyk Marek, Rębkowski Marian**
Archäologische Forschungen am Prämonstratenserstift Belbuck bei Treptow an der Rega, „Baltische Studien” 101, 2016 (2015), 15–36.
 [Trzebiatów].
- Biermann Felix (red.)**
 Zob. Biermann Felix, *Über...*; Möller Gunnar, *Küstennahe...*; Posselt Normen, *Flussfunde... / Die spätwikingerverzeitlichen... / Sonderformen...*; Volkmann Armin.
- Birli Sonja (red.)**
 Zob. Hacker Hans J.; Krüger Joachim; Lissok Michael; Möller Gunnar, *Decora...*; Oldach Robert; Pelc Ortwin; Ślepowroński Tomasz; Wartenberg Heiko, *Die Hanse...*
- Bobik Izabela**
 Zob. *Archeologia...*
- 17. Bogucki Mateusz**
Intercultural relations of the inhabitants of Polish territory in the 9th and 10th centuries, [w:] *The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages*, t. 5: 500 AD – 1000 AD, red. Maciej Trzeciecki, Warszawa 2016, 223–276.
 [M.in.: Kołobrzeg, Świelubie, Wolin].
- Bogucki Mateusz**
 Zob. Horoszko Genowefa...; *Starożytne...*
- 18. Bokiniec Ewa, Garbacz-Klempka Aldona**
Materiały kultury jastorfskiej z Pomorza Zachodniego w zbiorach Muzeum Okręgowego w Toruniu, „Pomorania Antiqua” 25, 2016, 123–150.
 [Zbiory archeologiczne przekazane MOT przez prof. Bożenę Stelmachowską w 1948 r. prawdopodobnie pochodzące z obszarów powiatu pyrzyckiego, myśliborskiego i gryfickiego].
- 19. Borkowska Urszula**
Król Wirttembergii – Fryderyk I = König von Württemberg – Friedrich I, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 213–224.
- 20. Borkowski Jacek, Drozd-Lipińska Alicja, Kuczkowski Andrzej, Kulesza Michał, Romaniak Henryk, Rypniewska Krystyna**
Archeologia o kościele pw. św. Antoniego Padewskiego w Osiekach koło Koszalina, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 77–106.
- 21. Borkowski Jacek, Kuczkowski Andrzej, Małkowski Wiesław, Misiewicz Krzysztof**
Prace archeologiczne na terenie dawnego klasztoru augustianów-eremitów na wzgórzu Marienron (Świątki) w Szczecinku, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 57–76.
- 22. Brühl Carina, Kloss Stefanie**
Der Fischzaun von Breetzer Ort (Bereich Ostsee VI, Bergen 24), Lkr. Vorpommern-Rügen, und andere endmesolithische Fischfangergeräte, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 62, 2016 (2014), 7–25.
- Brzostowicz Michał (red.)**
 Zob. Rosik Stanisław, *Jeden...*
- Brzóska Artur**
 Zob. *Starożytne...*
- 23. Brzostowicz Grzegorz J.**
Lisia Góra, Cychra i Sporny Las. Kształtowanie się odcinka granicy nowomarchijsko-zachodniopomorskiej, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 23, 2016, 13–34.
- 24. Brzostowicz Grzegorz J.**
Nowomarchijscy uczestnicy bitwy pod Oderbergiem w 1349 roku, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chludziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 35–52.
 (Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

25. Brzustowicz Grzegorz J.

Przemarsz najmniejszej armii szwedzkiej przez terytorium Księstwa Zachodniopomorskiego i Nowej Marchii w 1627 r., „Zeszyty Naukowe. Nowa Marchia – Prowincja Zapomniana – Wspólne Korzenie” 12, 2016, 58–81.

26. Brzustowicz Grzegorz J.

W niewoli na rycerskie słowo. Uwięzienie księcia geldryjskiego Wólhelma na Pomorzu Zachodnim i w Nowej Marchii w latach 1388–1389, cz. 1, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 109–146. [Warcisław IV (1291–1326)].

27. Bucka Karolina

Brązowa siekierka ze Strumian, gm. Stargard, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 403–406.

28. Bucka Karolina, Burdziej Marcin, Janowski Andrzej, Majewski Marcin, Stań Karolina, Szeremeta Mateusz, Wojciechowska Iwona

Odkrycia i badania archeologiczne – 2015, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 463–510. [Bralęcın, Chociwel, Dobrzany, Grzędzice, Kamień Pom., Kurcewo, Lubowo, Rekowo, Słodkówko, Strumiany, Stargard, Strachocin, Suchań].

29. Budzelewski Dariusz

Koszalińska mennica księcia pomorskiego Franciszka, „Biuletyn Numizmatyczny” 4, 2016, 261–266.

Bulach Boris

Zob. Schleinert Dirk (rec.).

30. Burdziej Marcin

Badziewie, cacuszka i świecidelka, Stargard 2016, 51.

Burdziej Marcin

Zob. *Badania...*, t. 1; Bucka Karolina...

Callier Edmund

Zob. Minecki Łukasz.

31. Cetwiński Marek

Kościół i blade widmo pogaństwa. Średniowieczna historiografia o chrystianizacji ziem polskich, [w:] *Kościół w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 103–114. (Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3) [M.in.: Kołobrzeg].

Ceynowa Tadeusz (red.)

Zob. Wejman Grzegorz.

32. Chłudziński Andrzej

Nazwy miejscowe gminy Moryń, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański –Mieszkowice 2016, 53–82. (Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

Chłudziński Andrzej (red.)

Zob. Chłudziński Andrzej; Brzustowicz Grzegorz J., *Nowomarchijscy...*; Kalita-Skwirzyńska Kazimiera, *Dwory...*; Piotrowski Andrzej, *Budowa...*; Rogalski Bartłomiej, *Importy...*; Sobisz Zbigniew, *Zabytkowe...*; Witek Maria i Waldemar, *Kapliczki...*

33. Chłoń Marcin, Płonka Tomasz

Nowe dane na temat wczesnomезolitycznego stanowiska Wierzchowo 6, pow. drawski, „Śląskie Sprawozdania Archeologiczne” 5, 2016, 87–37. [Materiał zabytkowy z prac wykopaliskowych: 1989 – pod kier. prof. Z. Bagniewskiego; 2014 – pod kier. M. Chłonia, T. Płonki].

34. Chmiel-Chrzanowska Marta

Starość w społeczności kultury wielbarskiej, „Przegląd Archeologiczny” 64, 2016, 111–131. [M.in.: Gronowo, Grzybnica, Nowy Łowicz].

- 35. Choroba Tomasz**
Mur pada z dwóch stron. „Pomorskie Spotkania Archeologiczne” w Muzeum Narodowym w Szczecinie, „Refleksje. Zachodniopomorski Dwumiesięcznik Oświatowy” 5, 2016, 66–67.
- 36. Chudziak Wojciech, Kaźmierczak Ryszard, Niegowski Jacek**
Podwodne dziedzictwo archeologiczne Polski. Katalog stanowisk (badania 2011–2015), Toruń 2016, 223.
 [M.in.: Drawsko Pom., Głębokie, Gudowo, Nętno, Żydowo].
- 37. Cieśliński Adam**
Nowy Łowicz, st. 2, woj. zachodniopomorskie. Badania w roku 2012, „Światowit” 10, fasc. B, 2016 (2012), 297–301.
- 38. Cieśliński Adam**
The society of Wielbark culture AD 1–300, [w:] The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, t. 4: 500 BC – 500 AD, red. A. Rzeszotarska-Nowakiewicz, Warszawa 2016, 217–255.
 [M.in.: Czarnówko, Gronowo, Grzybnica, Nowy Łowicz].
- 39. Cnotliwy Eugeniusz, Słowiński Sławomir**
Pozostałości pracowni grzebienniczych nowoodkrytych w Wolinie, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 247–360.
- Czarnuch Zbigniew**
 Zob. Rymar Edward (rec.), *Czego...*
- Czekaj-Zastawny Agnieszka**
 Zob. Kukawka Stanisław...
- Czopek Sylwester (red.)**
 Zob. Rogalski Bartłomiej, *Czelin...*
- 40. Dobusch Nick**
Eine königliche Verordnung an die pommerschen Privat-Glashütten von 1804, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 187–193.
 [M.in.: Gramzow, Kołobrzeg].
- Domagała-Konkel Krystyna**
 Zob. Konkel Henryk A...
- 41. Donat Peter**
Grubenhäuser und der nordwestslawische Siedlungsraum, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 187–224.
 [Abstrakt: *Ziemiarki a osadnictwo Słowian północno-zachodnich*, 225].
- Drażkowska Anna**
 Zob. *Badania...*, t. 2.
- Drozd-Lipińska Alicja**
 Zob. Borkowski Jacek..., *Archeologia ...*
- 42. Duczko Władysław (rec.)**
[Stanisławski Błażej M., Jómswikingowie z Wolina-Jómsborga. Studium archeologiczne przenikania kultury skandynawskiej na ziemię polskie, Wrocław 2013], „Kwartalnik Historyczny” 1 (123), 2016, 139–145.
- 43. Dworaczyk Marek**
Kościół św. Wojciecha w Szczecinie, [w:] Kościoły w dobie chrystianizacji, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 215–224.
 (Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)
- 44. Dworaczyk Marek**
Średniowieczne Resko w świetle badań archeologicznych i pisanych = Mittelalterliches Resko im Lichte der archäologischen Forschungen und schriftlichen Überlieferungen, [w:] Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 11–20.

Dworaczyk Marek

Zob. *Archeologia...; Badania...*, t. 2; Biermann Felix...

45. Dymowski Arkadiusz

Nummi serrati, bigati et alii. Coins of the Roman Republic in East-Central Europe north of the Sudetes and the Carpathians, Warszawa 2016, 341.

[M.in.: Białogard, Kołobrzeg-Mirocice, Szczecin-Goleciono].

Dyrek Czesława

Zob. *Bibliografia...*

46. Dzieje

Dzieje Koszalina, t. 1: *Do 1945 roku*, red. R. Gaziński, E. Włodarczyk, Koszalin 2016, 584.

[Zawiera m.in.: **Rębkowski Marian**, *Zanim powstało miasto*, 17–60; **Simiński Rafał**, *Czasy średniowieczne*, 61–116; **Gaziński Radosław**, *W nowożytnym państwie pomorskim (1523–1653)*, 117–166; **Gut Paweł**, *Okres brandenbursko-pruski (1653–1807)*, 167–232; **Włodarczyk Edward**, *Wiek modernizacji (1807–1918)*, 233–286; **Pancerski Kacper**, *Dwudziestolecie międzywojenne, druga wojna światowa (1918–1945)*, 287–350; **Szewczyk Danuta, Kołakowska Małgorzata**, [Muzeum Koszalina], 316–317, 344; **Gwiazdowska Ewa**, *Miasto w źródłach ikonograficznych*, 351–540].

47. Dziewanowski Marcin, Romanowicz Paulina

Będargowo. Przyczynek do badań nad średniowieczną wsią zachodniopomorską, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 573–608.

Dziewanowski Marcin

Zob. DP: *Archeolog... / Archeologiczne...*

48. Dziegielewski Karol

Societies of the younger segment of the early Iron Age in Poland (500–250 BC), [w:] *The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages*, t. 4: *500 BC – 500 AD*, red. A. Rzeszotarska-Nowakiewicz, Warszawa 2016, 15–41.

[M.in. Stargard].

49. Ekdahl Sven

A Study of the Rich History of the Baltic Sea Countries, „Fasciculi Archaeologiae Historicae” 29, 2016, 25–29.

50. Fenske Reiner

Bohlenwege des 13. Jahrhunderts in Woldegk, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 101–106.

51. Filipowiak Wojciech, Gierke Michał, Kokora Karolina, Kowalska Magda

Zaginiona dokumentacja z przedwojennych badań archeologicznych w Wolinie, [w:] *Kościoty w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 13–31.

(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

Filipowiak Wojciech

Zob. Maliński Piotr..., *Wrak...*

52. Förster Thomas, Haik Thomas

Bragagna & Zeese. Vom Fischen in der oberen Adria und an der südlichen Ostseeküste, „Pommern” 3 (54), 2016, 49–50.

[Wystawa: Meermuseum Stralsund, 01.10.–31.12.2016].

Franz Maciej (red.)

Zob. Kajkowski Kamil, *Słowiańskie...*

Fudziński Mirosław (red.)

Zob. Zochniak Marta.

53. Galiński Tadeusz

Protonolit. Obozowiska łowieckie ze schyłku okresu atlantyckiego w Tanowie na Pomorzu Zachodnim, Warszawa 2016, 256.

Galiński Tadeusz

Zob. PI: Pomeranica.pl / Kozłowska Dorota, Nauka w Polsce / 22.03.2016, 16.09.2016.

Gan Paweł

Zob. *Archeologia...; Badania...*, t. 2.

Gapski Marcin H.

Zob. Teterycz-Puzio Agnieszka (rec.).

Garbacz-Klempka Aldona

Zob. Bokiniec Ewa... .

Gardela Leszek

Zob. Karpińska Klaudia (rec.).

54. Gawlikowski Jerzy, Stępień Jerzy

Zwierzęta dziko żyjące na Pomorzu Zachodnim we wczesnym średniowieczu, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 427–446.

55. Gaziński Radosław

Materiały dotyczące heraldyki książąt pomorskich w Archiwum Państwowym w Szczecinie, „Miscellanea Historico-Archivistica” 23, 2016, 9–25.

56. Gaziński Radosław

Materiały dotyczące heraldyki książąt pomorskich w Archiwum Państwowym w Szczecinie, [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29.09.2014 roku*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2016, 11–23.

Gaziński Radosław

Zob. *Dzieje...* .

Gaziński Radosław (red.)

Zob. *Dzieje...* .

Geissler Paul

Zob. Loeck Gottfried.

Gibczyński Maciej

Zob. *Szczecin...* .

Gibczyński Wojciech

Zob. Kwaśniewski Radosław (rec.); Milejski Paweł (rec.).

57. Gierke Michał

Z badań nad przestrzenią późnośredniowiecznych miast Nowej Marchii. Wybrane problemy w świetle źródeł archeologicznych, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 147–178.

58. Gierke Michał, Skrycki Radosław

Regina Regiomontana. Kościół Mariacki w dawnej ikonografii = Regina Regiomontana. Ikonographische Darstellungen der Marienkirche, Chojna 2016, 21.

Gierke Michał

Zob. Filipowiak Wojciech... .

Gläser Manfred (red.)

Zob. Kowalska Anna B., *Szczecin...*; Möller Gunnar, *Stralow...*; Rębkowski Marian, *The origins...* .

Gójska Aneta

Zob. *Starożytne...* .

59. Górkiewicz-Bucka Ewa

Biżuteria z wczesnośredniowiecznego grodziska w Kamieniu Pomorskim, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 463–480.

60. Górniak Bogna

Wielka Mapa Księstwa Pomorskiego Eilharda Lubinusa – nowe fakty, „Przegląd Zachodniopomorski” 2 (60), 2016, 41–67.

Górski Jacek (red.)

Zob. Rogalski Bartłomiej, *Czelin...*

Gręzak Anna

Zob. *Archeologia...*

61. Grossnick Heide

Ein jungbronzezeitlicher Hortfund der Periode VI von Putgarten, Halbinsel Wittow, Lkr. Vorpommern-Rügen, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 19–27.

62. Gut Paweł

„Vom Löwen zum Adler”. *Der Übergang Schwedisch Pommerns an Preussen 1815. Sesja z okazji włączenia Pomorza Szwedzkiego w 1815 roku do Pruskiego Pomorza*, „Przegląd Zachodniopomorski” 2 (60), 2016, 229–234.

Gut Paweł

Zob. *Dzieje...*

63. Gutsche Edda

Zamki i dwory w dorzeczach rzek pomorskich. Pomiędzy Regą a Łebą = Schlösser und Herrenhäuser im Stromgebiet pommerscher Flüsse. Zwischen Rega und Leba, Pruszcz Gdański 2016, 176. [Rzeki: Bytowa, Łeba, Łupawa, Radew, Rega, Słupia, Wieprza].

64. Guzikowski Krzysztof

Kariera imigranckiej rodziny rycerskiej Schöningów u boku księcia szczecińskiego Ottona I (1295–1344), „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 93–107.

65. Guzikowski Krzysztof

„*Milites novi*” w otoczeniu księcia wologoskiego Wacław IV (1309–1326), „Przegląd Zachodniopomorski” 1 (31), 2016, 73–94.

66. Gwiazdowska Ewa

Gewerbt, gewalkt, genäht und poliert. Schuh- und Lederwerk im künstlerischen Schaffen von August Ludwig Most, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 671–714. [Abstrakt: *Garbowanie, szycie i polerowanie. Obuwnictwo i produkcja skórnicza w pracach Carla Ludwiga Mosta*, 718–720].

67. Gwiazdowska Ewa

Książęce miasta nad Regą i Parsętą upamiętnione na bordiurze Mapy Lubinusa = Herzogliche Städte an der Rega und Parsęta verewigt auf der Bordüre der Lubinschen Karte, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 107–119. [Kolobrzeg, Trzebiatów].

Gwiazdowska Ewa

Zob. *Dzieje...*; *Siedem...*

Gwiazdowska Małgorzata

Zob. *Szczecin...*

68. Hacker Hans J.

Hansespuren in Stralsund, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 237–246. (Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

Haik Thomas

Zob. Förster Thomas...

69. Hamel Jürgen

Ein jeder trage sein „Scherlein“ bei. 450 Jahre Ärger mit den Kleinmünzen, „LandeBarth. Barther Geschichte(n)” 8, 2016, 9–12.

70. Hamel Jürgen

Ein „neuer“ Bogislaw für das Vineta-Museum, „LandeBarth. Barther Geschichte(n)” 8, 2016, 92–93.

Herrmann Christofer (red.)

Zob. Jurkowlaniec Tadeusz (rec.).

Heussner Karl U. (red.)

Zob. Möller Gunnar, *Küstennahe...*; Posselt Normen, *Flussfunde...*

71. Heyden Ulrich van der

Seeschlacht auf dem Stettiner Haff im Jahre 1759, Martenshagen 2016, 32.
(Broschürenreihe zur deutschen Geschichte; 46)

72. Homann Georg G.

Rośliny trujące Pomorza. Zbiory mniejszy i większy sporządzone przez Georga Gotthilfa Jacoba Homanna 1811–1812 = Giftpflanzen von Pommern. Kleinere und größere Sammlung angefertigt von Georg Gotthilf Jacob Homann 1811–1812, oprac. Robert Kupisiński [et al.], Słupsk 2016, 192.

73. Horoszko Genowefa, Piniński Jerzy, Ilisch Peter, Malarczyk Dorota, Nowakiewicz Tomasz

Frühmittelalterliche Münzfunde aus Pommern, Warszawa 2016, 817.
(Frühmittelalterliche Münzfunde aus Polen. Inventar; 2: Pommern)
[Współpraca przy oprac.: **Bogucki Mateusz, Kowalówka Agnieszka, Kulesza Michał**. Katalog zawiera obiekty ze zbiorów m.in.: Muzeum Narodowego w Szczecinie, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku. Publ. opiera się na: **Kiersnowscy Teresa i Ryszard**, *Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Pomorza*, [w:] *Polskie Skarby Wczesnośredniowieczne. Inwentarze II*, Warszawa–Wrocław 1959. Polskie Badania Archeologiczne 4].

Horoszko Genowefa

Zob. *Badania...*, t. 2.

Hughes Richard E.

Zob. Sobkowiak-Tabaka Iwona...

Igielska Barbara (red.)

Zob. Afeltowicz Beata; Gaziński Radosław, *Materiały...*; Kozłowski Kazimierz (red.); Kozłowski Kazimierz, *O potrzebie...*; Obracht-Prondzyński Cezary; Edward Rymar, *Dlaczego...*; Szultka Zygmunt, *Słowiańska...*

Ilisch Peter

Zob. Horoszko Genowefa...

74. Jänicke Ralf, Schanz Elke

Zwei Mühlensteine und ein Gusstiegel aus einer slawischen Siedlung bei Auerorse, Lkr. Vorpommern-Greifswald, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 48–52.

Jankowska Agnieszka

Zob. *Starożytne...*

Janocha Henryk Władysław

Zob. Skrzypek Ignacy.

75. Janowski Andrzej

Dewocjonalia staroobrzędowców w zbiorach Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie / Karolińska przewlecza do ostróg ze Stargardu / Kolejny gotycki element pasa ze Stargardu, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 431–431 / 415–417 / 419–426.

76. Janowski Andrzej

Ostroga z ramionami haczykowato zagiętymi do wnętrza ze Słodkówka, pow. stargardzki / Wczesnonowżytnie strzemie ze Słodkówka, pow. stargardzki, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 407–413 / 427–429.

77. Janowski Andrzej, Kiarszys Grzegorz

Laser w służbie archeologii – instruktywny przykład nadreski = Laser im Dienste der Archäologie. Resko als lehrreiches Beispiel, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 23–42.

Janowski Andrzej

Zob. *Archeologia...; Badania...*, t. 2; Buccka Karolina...

78. Januszaniec Zbigniew

Czaplinecki kalejdoskop historyczny, cz. 2, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 8, 2016, 90–99.

79. Januszaniec Zbigniew

Czaplinecki kalejdoskop historyczny, cz. 3, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 9, 2016, 232–250.

[Kościół św. Trójcy].

80. Jarzab Wojciech

Polska królowa w dawnym Griffenbergu = Polnische Königin im ehemaligen Griffenberg, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 61–80.

81. Jaworski Tomasz, Krajniak Wiktor (rec.)

[*Stone Gerald, Slav Outposts in Central European History. The Wends, Sorbs and Kashubs, London et al. 2016*], „Kwartalnik Historyczny” 1 (124), 2017, 167–173.

82. Jurkowlaniec Tadeusz (rec.)

[*Mittelalterliche Architektur in Polen. Romanische und gotische Baukunst zwischen Oder und Weichsel, vol. 1–2, Hrsg. Ch. Herrmann et al., Petersberg 2015*], „Biuletyn Historii Sztuki” 1, 2016, 181–183.

83. Kabaciński Jacek

After the Ice Age, [w:] *The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages*, t. 1: 500,000–5,500 BC, red. J. Kabaciński, Warszawa 2016, 257–270. [M.in.: Bolkowo, Koszalin-Dzierżęcino, Szczecin-Jezierzyce, Tanowo].

Kabaciński Jacek

Zob. Kukawka Stanisław...

Kabaciński Jacek (red.)

Zob. Kabaciński Jacek.

84. Kajkowski Kamil

Intoksykacja „w służbie” kultu. Przyczynek do badań obrzędowości Pomorzan doby wczesnego średniowiecza (na tle porównawczym), [w:] *Użytki w świetle źródeł archeologicznych i historycznych*, red. J. Zychlińska, A. Głowacka-Penczyńska, A. Klonder, Bydgoszcz 2016, 61–82. (Jedzą Piją Lulki Palą – kulturowe aspekty korzystania z używek na przestrzeni dziejów; 1) [M.in.: Cedyńia].

Kajkowski Kamil

O wolińskiej kćcinie raz jeszcze, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 239–244.

85. Kajkowski Kamil

Słowiańskie (?) pochówki w łodziach. Rozważania nad aspektami obrzędowości pogrzebowej wczesnośredniowiecznych Słowian Zachodnich, [w:] „Śmierć w dziejach człowieka” – starożytność i średniowiecze. Monografia oparta na materiałach z VIII Międzynarodowej Sesji Naukowej Dziejów Ludów Morza Bałtyckiego, Wólin, 31.07.–02.08.2015, red. M. Franz, K. Kościelniak, Z. Pilarczyk, Toruń–Poznań 2016, 43–80.

(Mare Integrans. Studia nad Dziejami Wybrzeży Morza Bałtyckiego; 10)

[M.in.: Cedyńia, Koszalin, Lubieszewo, Menzlin, Ostrowite, Rusinowo, Świelubie, Szczecin, Usedom, Wólin].

87. Kajkowski Kamil

Wczesnośredniowieczne przekazy pisane o religii Słowian nadbałtyckich. Między literacką wizją a rzeczywistością niszczenia pogańskich idoli, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 7–20.

Kajkowski Kamil

Zob. Kuczowski Andrzej..., *Ślady...*

88. Kalita-Skwirzyńska Kazimiera

Dwory i palace na terenie gminy Mieszkowice, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 89–117.
(Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

89. Kalita-Skwirzyńska Kazimiera

Głos w dyskusji do referatu Pani Natalii Lewko Architektura kościoła Mariackiego w Sławnie, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 267.

90. Kamiński Roman

Dom w konstrukcji słupowo-ramowej jako element zabudowy średniowiecznego Trzebiatowa, [w:] *Archeologia miast Pomorza w kontekście ziem polskich. Studia dedykowane pamięci Tadeusza Nawrołskiego*, red. G. Nawrołska [et al.], Gdańsk 2016, 263–275.

Kardasz Cezary

Zob. Kersken Norbert (rec.).

91. Kargul Roman A.

Lokacja miasta Gryfice na prawie lubeckim w 1262 r. Rozważania nad datą dzienną wystawienia dokumentu = Lokation der Stadt Gryfice nach dem Lübischen Recht 1262. Überlegungen über das Tagesdatum der Ausstellung des Dokuments, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 43–50.

92. Karpńska Klaudia (rec.)

[*Scandinavian Amulets in Viking Age Poland*, red. L. Gardela, Rzeszów 2014. *Collectio Archaeologica Ressoviensis 33*], „Sprawozdania Archeologiczne” 68, 2016, 437–441.

Kasprzak Andrzej

Zob. PI: Nauka w Polsce / 14.08.2016.

93. Kaute Peter

Bleiplomben und Münzgewichte aus dem unmittelbaren Umfeld des neuzeitlichen Hafengebäudekomplexes in Wolgast, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 140–158.
[M. in.: Stralsund, Trzebiatów].

94. Kaute Peter, Samariter Renate

Westfälischer Falschmünzschatz und Hummerschere. Funde aus einem Greifswalder Brunnen von um 1261, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 61–92.

95. Kaute Peter, Schäfer Heiko

Ein im Dreißigjährigen Krieg abgelagerter Kachelkomplex vom Alten Garten 3 in Schwerin, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 167–186.
[Anklam, Greifswald, Stralsund, Wolgast].

Kaute Peter

Zob. Samariter Renate...; Schindler Gianna...

Kaźmierczak Ryszard

Zob. Chudziak Wojciech...

96. Kersken Norbert (rec.)

[*Kardasz Cezary, Rynek kredytu pieniężnego w miastach południowego pobrzeża Bałtyku w późnym średniowieczu – Greifswald, Gdańsk, Elbląg, Toruń, Revel, Toruń 2013*], „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 196–198.

Kersting Thomas (red.)

Zob. Biermann Felix, *Über...*; Posselt Normen, *Die spätwikingzeitlichen... / Sonderformen...*; Volkman Armin.

Kiarszys Grzegorz

Zob. Janowski Andrzej..., *Laser...*; Majewski Marcin..., *Relikty...*

97. Kiarszys Grzegorz (rec.)

[*Nieinwazyjne rozpoznanie zasobów dziedzictwa archeologicznego potencjał i możliwości*, red. M. Pawleta, R. Zapłata, Lublin 2015, on-line], „Raport” 11, 2016, 292–298.
[Bobolice (okręg), Polanów (okręg)].

Kiersnowscy Teresa i Ryszard

Zob. Horoszko Genowefa... .

Klammt Anne (red.)

Zob. Biermann Felix, *Über...*; Posselt Normen, *Die spätwikingzeitlichen... / Sonderformen...*; Volkmann Armin.

Kloss Stefanie

Zob. Brühl Carina... .

98. Knüvener Peter

Die lange Wirkung der böhmischen Kunst, [w:] *Karl IV. Ein Kaiser in Brandenburg*, Hrsg. J. Richter, P. Knüvener, K. Winkler, Potsdam 2016, 180–195.
[Stralsund, Szczecin].

Knüvener Peter (red.)

Zob. Knüvener Peter; Witt Detlef.

99. Kochanowska Janina

Modernizacja zamku szczecińskiego, „Spotkania z Zabytkami” 1–2 (40), 2016, 28–31.

Kochanowska Janina (red.)

Zob. Borkowska Urszula; Dworaczyk Marek, *Średniowieczne...*; Gwiazdowska Ewa, *Książęce...*; Janowski Andrzej...; Jarzab Wojciech; Kalita-Skwirzyńska Kazimiera, *Głos...*; Kargul Roman A.; Kuczkowski Jacek...; Kulesza-Szerniewicz Ewa; Kurka Grzegorz, *Kamięscy...*; Lewko Natalia; Piotrowski Andrzej, *Katastrofalny...*; Puławski Andrzej, *Gotyckie...*; Sobisz Zbigniew, *Flora...*; Witek Maria i Waldemar, *Problematyka... / Uwagi...*; Zyzik Małgorzata.

100. Kokora Karolina

Paciorek ze szkła ołowiowo-krzemowego znaleziony w Wolinie, „Archeologia Polski” 61, 2016, 171–190.

Kokora Karolina

Zob. Filipowiak Wojciech... .

Kołąkowska Małgorzata

Zob. Dzieje... .

101. Konkel Henryk A., Domagała-Konkel Krystyna

Zarys dziejów rodu von Kerkow, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 219–240.

Kontny Bartosz

Zob. *Starożytne...* .

102. Koprowska-Głowacka Anna

Legendy Ustki i ziemi słupskiej, Ustka 2016, 111.

103. Kostkiewicz-Górska Grażyna, Zielińska Danuta

Bibliografia publikacji profesora Edwarda Rymara za lata 1964–2016 (wybór), „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 385–448.

Koszałka Joanna

Zob. *Badania...*, t. 2.

104. Kościelna Joanna

Pomorzanie w Ziemi Świętej (do końca XVI w.). Rekonesans badawczy, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 131–148.

105. Kościelna Joanna

Z dziejów błaznów na Pomorzu. Blazen Hintze (zm. 1599), „Przegląd Zachodniopomorski” 4 (31), 2016, 15–53.
[Sowno, Szczecin].

Kościelniak Karol (red.)

Zob. Kajkowski Kamil, *Słowiańskie...*

106. Kowal Anna

Bibliografia regionu koszalińskiego w wyborze (01.01.–31.12.2014). [Dział III: Historia. Archeologia], „Rocznik Koszaliński” 43, 2016 (2015), 194–195.

107. Kowalczyk Andrzej

Ceramika kamionkowa w Polsce. Badania archeologiczne w ostatnim dwudziestolecu, [w:] *Archeologia miast Pomorza w kontekście ziem polskich. Studia dedykowane pamięci Tadeusza Nawrołskiego*, red. G. Nawrołska [et al.], Gdańsk 2016, 135–150.

[Bierzwnik, Bytów, Cedynia, Darłowo, Dobra Nowogardzka, Golczewo, Kalisz Pom., Kamień Pom., Koszalin, Kołobrzeg, Pyrzyce, Trzygłów, Stargard, Szczecin].

108. Kowalska Anna B.

See the Invisible. An Archaeologist's Notes about the Child and the Childhood in the Middle Ages, „Archaeologia Polona” 50/51, 2016, 81–95.

109. Kowalska Anna B.

Srednevekovoe proizvodstvo obuvi v regione Baltijskogo morâ v IX–XV vv. = Medieval footwear production at the Baltic Sea between the IXth and the XVth century, „Tomsk State University Journal of History” 5 (43), 2016, 44–50.

110. Kowalska Anna B.

Szczecin. The medieval town of Slavs and Germans in Pomerania, [w:] *Vörsiedlung, Gründung und Entwicklung*, Hrsg. M. Gläser, M. Schneider, Lübeck 2016, 409–426.
(Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum; 10)

111. Kowalska Anna B.

Zapomniana rzeczywistość. Zarys dziejów klasztorów w średniowiecznym Szczecinie, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 611–630.

112. Kowalska Anna B. (rec.)

Uwagi polemiczne do pracy Marquity Völken, „Archaeological Footwear. Development of shoe patterns and styles from Prehistory till the 1600's” [Zwolle 2014], „Przegląd Archeologiczny” 64, 2016, 185–194.

Kowalska Magda

Zob. Filipowiak Wojciech...

Kowalska Monika (red.)

Zob. Szczurek Tadeusz, *Kolekcja numizmatyczna...*

113. Kowalski Krzysztof, Kozłowska Dorota, Bartłomiej Rogalski

„Zaginione – ocalone”. *Odkrycie zabytków archeologicznych ze szczecińskiej kolekcji starożytności pomorskich w Moltowie*, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 9–73.

Kowalski Krzysztof

Zob. DP; PI: Pomeranica.pl.

Kowalówka Agnieszka

Zob. Horoszko Genowefa...

Kozakiewicz Paweł

Zob. *Starożytność...*

Kozłowska Dorota

Zob. Kowalski Krzysztof... ; PI: Pomeranica.pl.

Kozłowska Izabela

Zob. *Szczecin...*

114. Kozłowski Kazimierz

O potrzebie badań i upowszechniania wiedzy o ludności rodzimej Pomorza Zachodniego, [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29.09.2014 roku*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2015, 7–10.

Kozłowski Kazimierz (red.)

Zob. Afeltowicz Beata; Gaziński Radosław, *Materiały...*; Kozłowski Kazimierz, *O portrzebie...*; Obracht-Prondzyński Cezary; Rymar Edward, *Dlaczego...*; Szultka Zygmunt, *Słowiańska...*

Krajewski Przemysław

Zob. Maliński Piotr..., *Wrak łodzi rybackiej... / Wrak łodzi z parku...*

Krajniak Wiktor (rec.)

Zob. Jaworski Tomasz...

115. Kraszczuk Robert

Samborsko na nowo odkrywane, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Wałęckiej” 7, 2016, 8–18.

Krawczyk Katarzyna

Zob. *Badania...*, t. 1.

Krapiec Marek

Zob. *Archeologia...*

116. Krośnicka Karolina A.

Rekonstrukcja ewolucji układu przestrzennego średniowiecznego miasta i portu Szczecin = Reconstruction of the spatial evolution of the medieval city and port of Szczecin, [w:] „Architectus” 4, 20164, 3–22.

117. Krüger Joachim

Der weinig bescheidt von der artt Münzen weiß. Das Schicksal der Stettiner Münzmeisterswitwe Helena Ferber, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 291–302.

(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

118. Krüger Martina

Vineta – Trugbilder. Suche in Chroniken und Sagen, mit Spaten und Pinsel, in der Literatur und auf dem Theater, Anklam 2016, 129.

Krzysiak Agnieszka

Zob. DP.

119. Kuczkowski Andrzej

Cmentarzysko przykościelne w Barwicach (pow. Szczecinek), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 233–244.

120. Kuczkowski Andrzej

Nowe wczesnośredniowieczne stanowiska archeologiczne w rejonie Siemczyna, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 9, 2016, 197–204.

121. Kuczkowski Andrzej

Późnośredniowieczna osada otwarta na wschodnich przedmieściach Drawska Pomorskiego, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 41–55.

122. Kuczkowski Andrzej

Późnośredniowieczna (?) siekiera żelazna z miejscowości Gudowo (pow. Drawsko Pomorskie) (Gudowo, stan. 28 AZP 29-18/54), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 231–232.

123. Kuczkowski Andrzej

Ślad wczesnośredniowiecznego osadnictwa otwartego w miejscowości Ogartowo, stanowisko 11 (gm. Polczyn Zdrój), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 225–229.

124. Kuczkowski Andrzej

Wczesnośredniowieczny obiekt osadniczy z miejscowości Jazy, gm. Długowo (stanowisko 11, AZP 16-17/42), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 31–40.

- 125. Kuczowski Andrzej**
Wczesnośredniowieczna osada na Wyspie Sulibórz (tzw. Wyspie Harcerskiej) na jeziorze Drawskim, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 217–224.
- 126. Kuczowski Andrzej**
Wyposażenie ruchome kamienicy darłowskiej. Studium archeologiczne na przykładzie parceli przy ul. Ratuszowej (d. Kalendstasse 7), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 107–167.
- 127. Kuczowski Andrzej, Kajkowski Kamil**
Ślady wczesnośredniowiecznej obrzędowości (?) pogańskiej na cmentarzysku pradziejowym w Miechęcinie (gm. Dygowo), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 21–30.
- 128. Kuczowski Andrzej, Malarczyk Dorota**
Nowe znalezisko z wczesnośredniowiecznej osady w Błotnicy (stan. 1), gm. Kołobrzeg, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 191–193.
- 129. Kuczowski Andrzej, Malarczyk Dorota**
Wczesnośredniowieczny skarb arabskich monet srebrnych z miejscowości Obroty (pow. Kołobrzeg), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 201–215.
- 130. Kuczowski Andrzej, Malarczyk Dorota**
Znaleziska wczesnośredniowiecznych monet srebrnych z okolic grodziska Góra Zamkowa w Kamicy (gm. Gościno), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 195–199.
- Kuczowski Andrzej**
 Zob. Borkowski Jacek..., *Archeologia... / Prace archeologiczne...*; Kuczowski Jacek...; Witek Maria i Waldemar, *Uwagi...*
- 131. Kuczowski Andrzej (rec.)**
O czytaniu archeologii przez historyka. W sprawie publikacji Zygmunta Szultki „Świątynia na Rowokole i jej funkcje”, Słupsk 2015, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 245–253.
- 132. Kuczowski Jacek, Kuczowski Andrzej**
Niemica – mały kościół wielkiego architekta = Niemica – kleine Kirche eines großen Architekten, [w:] Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 269–284.
- Kuczowski Jacek**
 Zob. Witek Maria i Waldemar, *Uwagi...*
- 133. Kukawka Stanisław, Małecka-Kukawka Jolanta**
*O genezie kultury pucharów lejkowatych i badaniach stanowiska w Dąbkach na Pomorzu Środkowym, „Przegląd Archeologiczny” 64, 2016, 173–184.
 [Dot.: **Czekaj-Zastawny Agnieszka, Kabaciński Jacek, Terberger Thomas**, *Geneza kultury pucharów lejkowatych w kontekście przemian kulturowych w Europie Północnej w V tys. B.C.*, „Przegląd Archeologiczny” 61, 2013, 189–213].*
- Kulesza Michał**
 Zob. Borkowski Jacek..., *Archeologia...*; Horoszko Genowefa...
- 134. Kulesza-Szerniewicz Ewa**
Ochrona dziedzictwa kulturowego w planowaniu przestrzennym na przykładzie gmin powiatu gryfickiego = Schutz der Kulturerbe in der Raumplanung, [w:] Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 193–204.
- 135. Kuna Marcin**
Umocnienia bastejowe na Pomorzu Zachodnim i we wschodniej Brandenburgii, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 149–179.
- 136. Kuna Marcin**
Umocnienia obronne osady klasztornej w Kolbaczu, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 65–92.

Kupisiński Robert

Zob. Homann Georg G.

137. Kurka Grzegorz

Kamieńscy dominikanie w świetle źródeł historycznych i archeologicznych = Dominikaner in Kamień Pomorski im Lichte der historischen und archäologischen Quellen, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 243–248.

Kurka Grzegorz

Zob.: *Nauka w Polsce* / 24.10.2016, 19.12.2016.

Kurzawska Aldona

Zob. *Badania...*, t. 2.

138. Kurze

Kurze Fundberichte 2014 [aus Mecklenburg-Vorpommern], „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 62, 2016 (2014), 207–503.

139. Kustosz Henryk, Sobucki Artur

Odkrycie relikwii średniowiecznego kościoła klasztornego dominikanów pw. św. Idziego w Kamieniu Pomorskim. Wstępne wyniki badań architektoniczno-archeologicznych, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 483–545.

140. Kühne Hartmut, Ansorge Jörg

Die Pilgerzeichen aus dem Hafen von Stade. Ein Fenster in die unbekannte Wallfahrts geschichte des Landes zwischen Weser und Elbe, „Stader Jahrbuch” 2016, 11–43.
[M.in.: Greifswald, Stralsund].

141. Krüger Joachim, Olding Manfred

Münzgeschichte Pommerns in der frühen Neuzeit / Katalog der Münzen der pommerschen Herzöge von 1474 bis 1637 (1654), [w:] *Die Münzen der pommerschen Herzöge*, Hrsg. M. Olding, Regenstein 2016, 250.

142. Kwaśniewski Radosław (rec.)

[*Gibczyński Wojciech, Witkiewicz Tomasz, Katalog szarfów pomorskich. Opracowanie i katalog, Szczecin 2011*], „Wiadomości Numizmatyczne” 1–2 (60), 2016, 355–362.

Kwiatkowski Karol

Zob. *Badania...*, t. 2.

143. Kwiatkowski Stefan

Chrzest Mieszka I a problem chrystianizacji Polski, „Szczeciński Informator Archiwalny” 25, 2016, 59–63.
[M.in.: Szczecin].

144. Kwiatkowski Stefan

Świadomość średniowiecznej przeszłości na Pomorzu Zachodnim, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 11–32.

Lepel Oskar M. von

Zob. Porada Haik T. (rec.).

Lesiński Henryk

Zob. Ślepowroński Tomasz.

145. Leszczełowski Jarosław

Golczowie we frydlandzkiej posiadłości, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 8, 2016, 77–89.

146. Leszczełowski Jarosław

Opowieść o herbach Mirosławca i jego dawnych właścicielach, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Wałeckiej” 7, 2016, 19–38.

147. Leszczyński Adrian

Dawne źródła historyczne łączące Wenedów, Wandalów i Słowian, „Forum Historyczno-Spoleczne. Rocznik Polskiego Towarzystwa Historycznego – Oddział w Gorzowie Wlkp.” 4, 2016, 11–27.

148. Lewko Natalia

Architektura kościoła Mariackiego w Sławnie = Architektur der Marienkirche in Sławno, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 255–265.

Lewko Natalia

Zob. Kalita-Skwirzyńska Kazimiera, *Głos...*

149. Lissok Michael

Geschichte objektiviert und porträtiert in Erz und Stein. Eine kunsthistorische Miscelle zum Denkmal des Bürgermeisters Lambert Steinwich in Stralsund, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 313–328.
(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

Litwin Jerzy (red.)

Zob. Maliński Piotr, *Działaność...*

150. Loeck Gottfried

Zum 750. Stadtjubiläum. Köslin im 19. Jahrhundert künstlerisch vorgestellt von Paul Geissler, „Pommern” 3 (54), 2016, 4–11.
[Dot.: **Geissler Paul**, *Album von Coeslin*, ok. 1870].

151. Lück Lothar

Der Burgwall bei Löbnitz, „LandeBarth. Barther Geschichte(n)” 8, 2016, 137–140.

152. Łuczak Marek

Historia i zabytki gminy Kolbaskowo = Geschichte und Denkmäler der Gemeinde Kolbitzow, wyd. 2 poszerz., Szczecin 2016, 496.

153. Łuczak Marek

Katedra św. Jakuba w Szczecinie. Historia, architektura i wyposażenie = Die Jacobikirche in Stettin = St. Jacob's Cathedral in Szczecin = Kafedral'nyj sobor Sv. Ākuba v Śecine, Szczecin 2016, 624.

154. Łuczak Marek

Zagrożenia zabytków w Europie Wschodniej. Problematyka ochrony zabytków i działań policji w Polsce, [w:] *Służby w ochronie dziedzictwa Europy Wschodniej. Materiały pokonferencyjne*, *Pęzino 14–15.06.2016*, red. M. Łuczak, Szczecin 2016, 9–40.

Łuczak Marek

Zob. DP.

Łuczak Marek (red.)

Zob. Łuczak Marek, *Zagrożenia...*; Sabaciński Marcin, *Zagrożenia...*

155. Łukasiewicz Dariusz

„*Bzik na punkcie mieszkania*”, czyli *mieszkanie i jego otoczenie w Prusach w latach 1871–1918*, „Przegląd Zachodniopomorski” 4 (31), 2016, 54–104.

156. Machajewski Henryk

Cmentarzysko ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej w Rogowie, powiat białogardzki, stanowisko 9, „Pomorania Antiqua” 25, 2016, 51–210.

Maik Jerzy

Zob. *Archeologia...*

157. Majewski Marcin

Ecclesia sub ecclesia, czyli o świątyni odkrytej pod kościołem augustiańskim w Stargardzie, [w:] *Kościoły w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 247–253.
(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

158. Majewski Marcin

Recz – miasto na dawnym pograniczu pomorsko-nowomarchijskim. Dotychczasowe wyniki badań archeologicznych, [w:] *Archeologia miast Pomorza w kontekście ziem polskich. Studia dedykowane pamięci Tadeusza Nawrołskiego*, red. G. Nawrołska [et al.], Gdańsk 2016, 77–90.

159. Majewski Marcin

Wizerunki książąt pomorskich na kaflach, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 241–255.

160. Majewski Marcin, Kiarszys Grzegorz

Relikty zamków w Szadzku i Kępcewie pow. stargardzki. Zestawienie rezultatów lotniczego skanowania laserowego, archiwalnych źródeł kartograficznych i weryfikacji terenowej, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 75–95.

161. Majewski Marcin, Rębkowski Marian, Simiński Rafał

Pielgrzymki pomorskie w średniowieczu. Stan i perspektywy badań, „Przegląd Zachodniopomorski” 1, 2016, 129–168.

[M.in.: Binowo, Gudowo, Kołobrzeg, Koszalin-Góra Chełmska, Kwasowo, Mechowo, Mielno, Osieki, Pieńkowo, Polanów, Rogowo, Rowokół, Stargard, Szczecin, Warszyn, Żabowo].

Majewski Marcin

Zob. *Badania...*, t. 1; *Badania...*, t. 2; Bucka Karolina... ; Poliński Dariusz (rec.); DP; PI: Nauka w Polsce / 12.07.2016.

Majewski Marcin (red.)

Zob. *Badania...*, t. 1; *Badania...*, t. 2.

162. Makowiecka Marzena, Makowiecki Daniel

Analiza archeozoologiczna szczątków z ul. Ratuszowej w Darłowie, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 168–182.

Makowiecki Daniel

Zob. *Archeologia...*; *Badania...*, t. 2, Makowiecka Marzena.

Malarczyk Dorota

Zob. Horoszko Genowefa...; Kuczowski Andrzej..., *Nowe znalezisko... / Wczesnośredniowieczny... / Znaleziska...*

163. Maliniak Pavol

Jost von Küssow, kapitan zamku Víglaš (w sprawie jego pochodzenia i działalności w połowie XV wieku), „Przegląd Zachodniopomorski” 2 (60), 2016, 7–26.

164. Maliński Piotr

Działalność Pływającej Stacji Badawczej Uniwersytetu Szczecińskiego w latach 2013–2015, [w:] *XII Konferencja Polskiego Muzealnictwa Morskiego i Rzecznego, Gdańsk–Gdynia, 29–30.05.2014*, red. J. Litwin, Gdańsk 2016, 40–56.

(*Studia i Materiały Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku*; 17)

165. Maliński Piotr

Między archeologią eksperymentalną a tradycyjnym szkutnictwem, „Przegląd Uniwersytecki” 7–9, 2016, 81–83.

166. Maliński Piotr

Obchody 71. rocznicy forsowania Odry. Badacze z US w Rejonie Pamięci Narodowej [Cedynia –Gozdowice–Siekielki], „Przegląd Uniwersytecki” 4–6, 2016, 66–69.

167. Maliński Piotr, Filipowiak Wojciech, Krajewski Przemysław

Wrak łodzi rybackiej z Kamienisk, gmina Goleniów, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 633–645.

168. Maliński Piotr, Krajewski Przemysław, Radaszewski Sławomir

Wrak łodzi z parku przeprawowego NLP w Rejonie Pamięci Narodowej [Cedynia –Gozdowice–Siekielki], „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 647–655.

Małecka-Kukawka Jolanta

Zob. Kukawka Stanisław...

Małkowski Wiesław

Zob. Borkowski Jacek..., *Prace archeologiczne...*

169. March Ulrich

Kleine Geschichte des Ostseeraums. Einheit und Vielfalt einer europäischen Region, Elmenhorst 2016, 103.

Marciniak Józef

Zob. PI: Pomeranica.pl / Kozłowska Dorota.

170. Marczewski Maciej

Znalezisko miecza przerobionego na narzędzie z Lęborka, woj. pomorskie, „Pomorania Antiqua” 25, 2016, 249–254.

171. Matura Jakub

Słowianie, ale którzy?, „Rocznik Historyczny Polic” 2, 2016, 5–7.

172. Matura Jan

Gród słowiański w Mścięcinie w IX–XI wieku, „Rocznik Historyczny Polic” 2, 2016, 8–14.

173. Matuszewska Agnieszka

Materiały późnoneolityczne ze Wzgórza Młynówka w Wolinie, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 125–130.

174. Matuszewska Agnieszka

Společnosti kultury pucharůw lejkowatých na wyspie Wólin, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 77–122.

175. Matuszewska Agnieszka

Zachodniopomorskie megality. Tajemnicze grobowce z epoki kamienia odkrywane na nowo, „Zeszyty Naukowe. Nowa Marchia – Prowincja Zapomniana – Wspólne Korzenie” 12, 2016, 9–26.

176. Matuszewska Agnieszka, Nowak Elżbieta B. (rozm.)

Pomorskie megality, „Przegląd Uniwersytecki” 1–3, 2016, 69–71.

Matuszewska Agnieszka

Zob. DP: *Odkryto... / Grobowce...*; PI: *Nauka w Polsce* / 15.02.2016.

Matwiejczuk Agnieszka

Zob. Stań Karolina..., *Jaki...*

177. Migdalski Paweł

Czy potrzebujemy jeszcze Nowej Marchii? Czyli garść refleksji o edukacji historycznej dotyczącej dawnej Nowej Marchii na przykładzie ziemi chojeńskiej, „Zeszyty Naukowe. Nowa Marchia – Prowincja Zapomniana – Wspólne Korzenie” 12, 2016, 279–294.

178. Migdalski Paweł

Jak słowiańscy przodkowie Pomorzan stali się Germanami. Mit pochodzenia pierwotnych mieszkańców Pomorza Zachodniego w XVI i początkach XVII wieku, „Przegląd Zachodniopomorski” 1 (60), 2016, 199–218.

179. Migdalski Paweł

Obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego w Cedymy. Badania naukowe, uroczystości w 1959 i 1966 roku, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 257–297.

180. Migdalski Paweł

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” za rok 2015, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 449–455.

181. Milejski Paweł (rec.)

[*Gibczyński Wojciech, Podwójne szelągi w mennisctwie pomorskim (1594–1670)*, Szczecin 2014], „Wiadomości Numizmatyczne” 1–2 (60), 2016, 362–364.

182. Miłosz Bogdan

Znaleziska. Budzistowo, gm. Kołobrzeg, pow. kołobrzegi, „Wiadomości Numizmatyczne” 1–2 (60), 2016, 320.

183. Minecki Łukasz

„Powiat walecki w XVI stuleciu” Edmunda Calliera, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Wałeckiej” 7, 2016, 92–133.

[Dot.: **Callier Edmund**, *Powiat walecki w XVI stuleciu. Szkic geograficzno-historyczny*, Poznań 1886].

Misiewicz Krzysztof

Zob. Borkowski Jacek..., *Prace archeologiczne...*

Miśta Ewelina A.

Zob. *Starożytne...*

184. Möller Gunnar

Decora alta domus. Mittelalterliche und frühneuzeitliche Wangensteine in Stralsund, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birlí [et al.], Hamburg 2016, 355–372. (Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

185. Möller Gunnar

Küstennahe Flösserei in Vorpommern vom 13. bis 18. Jahrhundert, [w:] *Historische Gewässernutzung im nordostdeutschen Gebiet*, Hrsg. F. Biermann, K.U. Heussner, Bonn 2016, 191–202.

(Studien zur Archäologie Europas; 28)

186. Möller Gunnar

Stralow–Schadegard–Stralsund. Stadtgründung und frühe Stadtentwicklung. Eine archäologisch-historische Zusammenfassung, [w:] *Vorbesiedlung, Gründung und Entwicklung*, Hrsg. M. Gläser, M. Schneider, Lübeck 2016, 305–319.

(Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum; 10)

187. Möller Gunnar

Die Stralsunder Stadtbefestigung des 13. bis frühen 17. Jahrhundert, „Stralsunder Hefte für Geschichte, Kultur und Alltag” 2016, 89–96.

188. Muzeum

Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu = Museum der Polnischen Waffen in Kołobrzeg, Szczecin 2016, 81.

Nawrońska Grażyna (red.)

Zob. Kamiński Roman; Kowalczyk Andrzej; Majewski Marcin, *Recz...*; Rębkowski Marian, *Miasta Gryfa...*

Nawroński Tadeusz

Zob. Nawrońska Grażyna (red.).

189. Neitmann Klaus

Der ständische Regionalismus der brandenburgischen Neumark im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit (13.–18. Jahrhundert) = Regionalizm stanowy w brandenburskiej Nowej Marchii w średniowieczu i we wczesnych czasach nowożytnych (XIII–XVIII wiek), „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 23, 2016, 49–87.

Neitmann Klaus

Zob. Rymar Edward (rec.), *Ważna...*

190. Niedziółka Kamil

The prospect of digitization of Polish Archaeological Record on an example of materials from the turn of Bronze and Iron Age from the area of Pomeranian Voivodeship (Northern Poland), „Sprawozdania Archeologiczne” 68, 2016, 121–144.

Niegowski Jacek

Zob. Chudziak Wojciech...

Nowakiewicz Tomasz

Zob. Horoszko Genowefa... ; *Starożytne...*

Nowakiewicz Tomasz (red.)

Zob. *Starożytne...*

191. Nowiński Janusz

Ars cisterciensis. Kościół cysterski w średniowieczu – wyposażenie i wystrój, Warszawa 2016, 423.
[M.in.: Bierzwnik, Bukowo, Dargun, Kolbacz].

192. Nösler Daniel

Die archäologischen Forschungen in Mecklenburg 1930–1945, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern. Beiheft” 14, 2016, 160.

193. Obracht-Prondzyński Cezary

O pomorskim dziedzictwie Gryfitów (spojrzenie z perspektywy bytowskiej), [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29.09.2014 roku*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2016, 85–94.

194. Ogiewa-Sejnota Monika

Stosunki pomorsko-brandenburskie w świetle małżeństw książąt pomorskich w XVI wieku, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 203–218.

195. Ogiewa-Sejnota Monika

Zegarek kieszonkowy w zbiorach Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 455–461.

196. Oldach Robert

Demmin – eine kleine pommersche Stadt und die Hanse am Anfang des 17. Jahrhunderts, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 383–394.
(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

Olding Manfred

Zob. Krüger Joachim....

197. Olesen Jens E.

Erich von Pommern und Christopher von Bayern. Studien zur Kalmarer Union, Greifswald 2016, 340.

198. Orgas Steffan

Abriss über die Geschichte der Ziegelproduktion und des Bauens mit Backstein in Anklam, „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 37–66.

199. Orgas Steffen

Nachruf für ein Kloster. Die Augustianer Ermiten in Anklam, „Pommern” 4 (54), 2016, 14–19.

Pancerski Kacper

Zob. *Dzieje...*

200. Paulsen Reinhard

Schiffahrt, Hanse und Europa im Mittelalter. Schiffe am Beispiel Hamburgs, europäische Entwicklungslinien und die Forschung in Deutschland, Köln 2016, 1079.
(Quellen und Darstellungen zur Hansischen Geschichte; 73)

201. Pawleta Michał

Festyny archeologiczne. Pomiędzy edukacją, popularyzacją a komercjalizacją, „Raport” 11, 2016, 257–275.
[M.in.: Grzybnica, Wolin].

202. Pawleta Michał

Przeszłość się nie skończyła i nadal jest obecna wśród nas. Dziedzictwo archeologiczne rejonu Bobolic. Katalog wystawy, Bobolice–Poznań 2016, 44.
[Wystawa: Muzeum Regionalne, Bobolice, 21.10.–30.11.2016].

203. Pawleta Michał

Przeszłość we współczesności. Studium metodologiczne archeologicznie kreowanej przeszłości w przestrzeni społecznej, Poznań 2016, 525.
[M.in.: Grzybnica, Wolin].

204. Pawleta Michał

Upowszechnianie dziedzictwa archeologicznego regionu Bobolic. Realizacje i propozycje, „Folia Prae-historica Posnaniensia” 21, 2016, 389–413.

Pawleta Michał (red.)

Zob. Kiarszys Grzegorz (rec.).

205. Pawlik Radosław

Zapiska obituarna księcia Eryka I Pomorskiego (1449–1459), „Przegląd Zachodniopomorski” 4 2016, 5–13.

206. Pelc Ortwin

Die Befestigungen der Städte Vorpommerns im Mittelalter, [w:] *Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag*, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 419–436.
(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

207. Petzholdt Nils

Rügens vorlawische Burganlagen, „Pommern” 1 (54), 2016, 4–13.

Pilarczyk Zbigniew (red.)

Zob. Kajkowski Kamil, *Słowiańskie...* .

Piniński Jerzy

Zob. Horoszko Genowefa... .

208. Piotrowski Andrzej

Budowa geologiczna okolic Mieszkowic. Od tropików do epoki lodowcowej, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 83–87.
(Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

209. Piotrowski Andrzej

Katastrofalny zalew wód morskich w Kołobrzegu AD 1497 = Katastrophale Überschwemmung mit Meerwasser in Kołobrzeg AD 1497, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 249–253.

Pławiak Klaudia

Zob. Stań Karolina..., *Sprawozdanie...* .

Płonka Tomasz

Zob. Chłoń Marcin... .

210. Podruczny Grzegorz

Niezrealizowany XVII-wieczny projekt twierdzy w DarłóWKu ze zbiorów Staatsbibliothek w Berlinie, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 183–190.

211. Podruczny Grzegorz

Niezrealizowane projekty twierdzy w Stargardzie, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 281–295.

Polak Zbigniew

Zob. *Archeologia...* .

212. Poliński Dariusz (rec.)

[*Majewski Marcin*, *Renesansowe kafle zachodniopomorskie. Studium z historii ogrzewania wnętrz mieszkalnych, Stargard–Szczecin 2015*], „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 2 (64), 2016, 296–300.

213. Połec Kamil

Tropem pałacowych skarbów z Siemczyna, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 8, 2016, 134–143.

Poppek Wojciech (red.)

Zob. Szczurek Tadeusz, *Kolekcja...* .

- 214. Popielas-Szultka Barbara**
Kult św. Piotra i Pawła w biskupstwie kamieńskim do reformacji, „Studia z Dziejów Średniowiecza” 20, 2016, 119–146.
- 215. Popowska-Taborska Hanna (rec.)**
 [Stone Gerald, *Slav Outposts in Central European History. The Wends, Sorbs and Kashubs*, London et al. 2016], „Rocznik Sławistyczny” 65, 2016, 136–138.
- 216. Porada Haik T. (rec.)**
 [Lepel Oskar M. von, *Nassenheide in Pommern. Geschichte eines Ritterguts, Metternich 2014*], „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 216–218.
 [Rzędziny, Szczecin].
- 217. Porzeziński Antoni**
Charakterystyka form obrządku pogrzebowego na cmentarzysku w Cedyń. Stanowisko 2, drugi etap prac badawczych w latach 1976–1985, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 381–411.
- 218. Posselt Normen**
Flussfunde und mittelalterliche Kulturlandschaftsrelikte an der mittleren Tollense (Mecklenburg-Vorpommern), [w:] *Historische Gewässernutzung im nordostdeutschen Gebiet*, Hrsg. F. Biermann, K.U. Heussner, Bonn 2016, 145–190.
 (Studien zur Archäologie Europas; 28)
- 219. Posselt Normen**
Sonderformen nordwestslawischer Gefäße aus Keramik und Holz, [w:] *Die frühen Slawen von der Expansion zu gentes und nationes*, Teil 2: *Beiträge zum Schwerpunktthema. Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte des 8. Deutschen Archäologiekongresses in Berlin, 06–10.10.2014*, Hrsg. F. Biermann, T. Kersting, A. Klammt, Langenweissbach 2016, 135–164.
 (Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas; 81, 2)
 [M.in.: Dargen, Kołobrzeg, Przelewice, Pyrzyce, Rugia, Stargard, Szczecin, Wolin].
- 220. Posselt Normen**
Die spätwikingerzeitlichen Schwertortbänder aus Mecklenburg und Vorpommern, [w:] *Die frühen Slawen von der Expansion zu gentes und nationes*, Teil 2: *Beiträge zum Schwerpunktthema. Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte des 8. Deutschen Archäologiekongresses in Berlin, 06–10.10.2014*, Hrsg. F. Biermann, T. Kersting, A. Klammt, Langenweissbach 2016, 193–220.
 (Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas; 81, 2)
 [M.in.: Anklam, Görke, Menzlin, Neppermin, Rugia, Stolpe /Usedom, Stralsund, Szczecin, Usedom, Wolin].
- 221. Posselt Normen**
Das steinzeitliche Fischland oder einige (fast) vergessene archäologische Sammlungen, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 194–208.
 [Zbiory Archäologischen Landesmuseum Mecklenburg-Vorpommern Schwerin].
- Prejs Piotr**
 Zob. *Starożytne...*
- Przybył Maciej (red.)**
 Zob. *Rosik Stanisław, Jeden...*
- 222. Puławski Andrzej**
Gotyckie uzbrojenie ochronne na epitafium Zyberta (Siwerta) Grantzina z 1492 r. = Gotische Schutzrüstung am Epitaph von Zybert (Siwert) Grantzin aus dem Jahre 1492, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 97–106.
- 223. Puławski Andrzej**
Renesansowe i barokowe uzbrojenie ochronne na Pomorzu w świetle wybranych źródeł ikonograficznych, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 181–232.

224. Radacki Zbigniew

Rozważania na temat początków klasztoru cysterskiego w Kolbaczu, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 449–460.

Radaszewski Sławomir

Zob. Maliński Piotr..., *Wrak łodzi z parku...*

Radek Teresa

Zob. *Archeologia...*

225. Radohs Luisa, Ansoerge Jörg

Renaissancezeitliche Bein- und Geweiheinlagen aus Stralsund – archäologische Hinterlassenschaften eines Büchschäfters, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 62, 2016 (2014), 145–205.

Rączkowski Włodzimierz

Zob. *Siedem...*

226. Rembas Michał

Cuda na fasadach. Detale szczecińskich budynków, [cz. 2], Szczecin 2016, 132.

Rembecki Dawid

Zob. *Starożytne...*

227. Rembisz-Lubiejewska Anna

Kolejne znaleziska ozdób z okresu wpływów rzymskich na Pomorzu Środkowym, „Pomorania Antiqua” 25, 2016, 261–266.
[Słupsk].

228. Rembisz-Lubiejewska Anna

Nowe odkrycia „brązów kujawskich” na Pomorzu Środkowym, „Pomorania Antiqua” 25, 2016, 255–260.
[Miszewo].

229. Reszta Krzysztof

Bulgrin – Bolegorzyn. Z dziejów majątku ziemskiego od XIV do XX w., „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 9, 2016, 251–273.

230. Rębkowski Marian

Ecclesia sancti Nicolai w Lubinie. Kościół grodowy z doby pomorskich misji Ottona z Bambergu, [w:] *Kościół w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 215–224.
(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

231. Rębkowski Marian

Miasta Gryfa. Przyczynek archeologiczny do badań nad polityką lokacyjną książąt zachodniopomorskich w XIII wieku, [w:] *Archeologia miast Pomorza w kontekście ziem polskich. Studia dedykowane pamięci Tadeusza Nawrońskiego*, red. G. Nawrońska [et al.], Gdańsk 2016, 65–75.
[Golczewo, Goleniów, Greifswald, Gryfice, Police, Prenzlau, Szczecin-Dąbie].

232. Rębkowski Marian

Od grodu książęcego do rezydencji prepozyta kapituły. Lubin w XI–XVI wieku, „Archaeologia Historica Polona” 24, 2016, 60–73.

233. Rębkowski Marian

The origins of the chartered town of Kołobrzeg from the archeological perspective, [w:] *Vorbesiedlung, Gründung und Entwicklung* Hrsg. M. Gläser, M. Schneider, Lübeck 2016, 465–472.
(Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum; 10)

Rębkowski Marian

Zob. Biermann Felix...; Cetwiński Marek; Dworaczyk Marek; *Dzieje...*; Filipowiak Wojciech...; Majewski Marcin..., *Pielgrzymki...*

Rębkowski Marian (red.)

Zob. Cetwiński Marek; Dworaczyk Marek, *Kościół...*; Filipowiak Wojciech...; Majewski Marcin, *Ecclesia...*; Rosik Stanisław, *Ecclesia...*; Ruchhöft Fred; Stupecki Leszek P.; Urbańczyk Przemysław.

Richter Jan (red.)

Zob. Knüvener Peter; Witt Detlef.

234. Robaszkiewicz Magda

„Wystawa zabawek”, czyli archeologia dzieciństwa dla każdego, „Rocznik Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie” 2, 2016, 350–377.

[M. in. obiekty ze zbiorów Działu Archeologii Muzeum Narodowego w Szczecinie].

235. Rogalski Bartłomiej

Czelin, pow. Gryfino – archeologiczna ścieżka edukacyjna, [w:] *Między nauką a popularyzacją. Muzea i parki archeologiczne*, red. S. Czopek, J. Górski, Kraków 2016, 149–159.

[Konferencja: Muzeum Archeologiczne, Kraków, 19.11.2013].

236. Rogalski Bartłomiej

Importy rzymskie na dolnym Nadodrzu w świetle badań cmentarzyska w Czelinie, gm. Mieszkowice, stan. 23, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 11–34.

(Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

Rogalski Bartłomiej

Zob. Kowalski Krzysztof... ; DP; PI: Pomeranica.pl, Nauka w Polsce / 24.08.2016, 11.10.2016.

237. Rola Jarosław

Próba interpretacji wyników badań wykopaliskowych na stanowisku kultury lużyckiej w Sypniewie, gm. Jastrowie, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 149–159.

Romaniak Henryk

Zob. Borkowski Jacek..., *Archeologia*

238. Romanowicz Paulina

Zabawa w średniowiecznym mieście. Studium archeologiczne z miast południowego Bałtyku, Szczecin 2016, 354.

[M.in.: Greifswald, Jasienica, Kołobrzeg, Koszalin, Police, Prenzlau, Stargard, Stralsund, Szczecin, Wolgast, Wolin].

Romanowicz Paulina

Zob. *Badania...*, t. 2; Dziewanowski Marcin... .

239. Rosenow Karl

Legendy i opowieści ziemi darłowskiej, Gdynia 2016, 78.

[Darłowo (okręg), Sławno (okręg)].

240. Rosik Stanisław

Ecclesias de ramis arborum, ut novella tunc plantatio exigebat, construxit. Pierwsze pomorskie kościoły w świadectwie o misyjnych dokonaniach św. Ottona z Bambergu (XII wiek), [w:] *Kościoły w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 203–214.

(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

[M.in.: Gutzkow, Kamień Pom., Pyrzyce, Szczecin, Wolin].

241. Rosik Stanisław

Jeden ideał – różne drogi. Św. Wojciech Sławnikowic i św. Otton z Bambergu na apostołskim szlaku, [w:] *Święci i bohaterowie. Wykłady popularnonaukowe zorganizowane podczas XII Ogólnopolskiego Festiwalu Kultury Słowińskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wartą, 4–5.06.2016*, red. M. Brzostowicz, M. Przybył, J. Wrzesiński, Poznań–Słupca 2016, 37–50.

242. Rosik Stanisław

„Petris”, „Piriscum” czy „Pirissa”? O Pyrzycach w hagiografii św. Ottona z Bambergu (XII wiek), „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 51–63.

- 243. Rösing Volker**
Sankt Stephanus in Swantow. Die Kirche auf dem Heiligen Berg, „Pommern” 3 (54), 2016, 34–37.
 [Rugia].
- 244. Röttinger Dirk**
In den Brunnen gefallen? Holzobjekte aus eisenzeitlichen und slawischen Befunden auf Rügen,
 „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 62, 2016 (2014), 81–140.
- 245. Ruchhöft Fred**
Arkona – Heiligtum, Wohnplatz, Kriegsschauplatz, [w:] *Kościoty w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębowski, Szczecin 2016, 55–64.
 (Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)
- 246. Ruchhöft Fred**
Die Burg am Kap Arkona. Götter, Macht und Mythos, Schwerin 2016, 96.
 (Archäologie in Mecklenburg-Vorpommern; 7)
- Rütz Torsten**
 Zob. Ansorge Jörg...; Samariter Renate...; Schindler Gianna... .
- 247. Rymar Edward**
Dlaczego i od kiedy Gryfici, [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29.09.2014 roku*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2015, 25–38.
- 248. Rymar Edward**
Drawa jako rzeka graniczna w XIII–XV wieku, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 9, 2016, 49–63.
- 249. Rymar Edward**
Kilka rodów rycerskich z pogranicza pomorskiej ziemi stargardzkiej z Nową Marchią w XIII–XVI wieku, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 49–74.
- 250. Rymar Edward**
Słownik historyczny Nowej Marchii w Średniowieczu, t. 1: *Wprowadzenie*, Chojna–Wodzisław Śląski 2016, 120.
 (Terra Incognita; 12, 1)
- 251. Rymar Edward**
Słownik historyczny Nowej Marchii w Średniowieczu, t. 2: *Ziemie chojeńska, mieszkowicka, trzcinińska i kostrzyńska*, Chojna–Wodzisław Śląski 2016, 231.
 (Terra Incognita; 12, 2)
- 252. Rymar Edward**
Trzebień koło Dolic trwał dłużej niż sądziłem, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 315–321.
- 253. Rymar Edward (rec.)**
Czego nie rozumiem w kalendarium Zbigniewa Czarnucha, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 23, 2016, 271–278.
 [Dot.: **Czarnuch Zbigniew**, *Chronologia ważniejszych wydarzeń w Nowej Marchii w epoce margrabiego Jan z Kostrzyna od daty jego urodzin do śmierci żony Katarzyny*, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 22, 2015, 27–79].
- 254. Rymar Edward (rec.)**
Ważna książka o Nowej Marchii w średniowieczu, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 23, 2016, 279–284.
 [Dot.: **Neitmann Klaus**, *Landesherr, Adel und Städte in der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Neumark*, Berlin 2015. Bibliothek der Brandenburgischen und Preußischen Geschichte 14].
- Rypniewska Krystyna**
 Zob. Borkowski Jacek..., *Archeologia*

Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra

Zob. *Starożytne...*

Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra (red.)

Zob. Cieśliński Adam; Dziegielewski Karol.

Saalow Lars

Zob. Ulrich Jens...

255. Sabaciński Marcin

Zagrożenia kryminalne dla dziedzictwa archeologicznego, [w:] *Służby w ochronie dziedzictwa Europy Wschodniej. Materiały pokonferencyjne, Peżino 14–15.06.2016*, red. M. Łuczak, Szczecin 2016, 59–64.

256. Samariter Renate, Kaute Peter, Rütz Torsten

Archäologie im Quartier zwischen Steinbeckerstrasse, Friedrich-Löffler-Strasse und Hunnenstrasse, „Greifswalder Beiträge zur Stadtgeschichte, Denkmalpflege, Stadtsanierung” 10, 2016, 28–39.

Samariter Renate

Zob. Kaute Peter..., *Westfälischer...*

257. Sawicki Jerzy

Kamień Pomorski. W poszukiwaniu utraconej tożsamości. Ilustrowany przewodnik po dawnym Kamieniu, Szczecin 2016, 299.

258. Schanz Elke

Der Flachsberg bei Rottmannshagen, „Archäologischen Gesellschaft für Mecklenburg und Vorpommern. Beiheft” 15, 2016, 81–110.

[Zawiera: *Messerscheidenbeschläge und zoomorpher Motive*, 89–105. M.in.: Kamień Pom., Rossow, Usedom, Wilhelmshof].

Schanz Elke

Zob. Jänicke Ralf...; Ulrich Jens...

259. Schardin-Liedtke Hannelore

Hebrondamitz. Aus der Geschichte eines pommerschen Dorfes = Damnica. Z historii pewnej pomorskiej wsi, Słupsk 2016, 204.

260. Schäfer Cathrin

Zeugnisse zur Fischerei sowie Angelgeräte aus der Hansestadt Greifswald, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 93–100.

261. Schäfer Heiko

Bekannte und unbekannte pommersche Denare aus der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts aus Vorpommern, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 101–106.

[Greifswald, Wilhelmshof, Zemitz].

Schäfer Heiko

Zob. Kaute Peter..., *Ein im Dreißigjährigen...*

Schildhauer Johannes

Zob. Ślepowroński Tomasz.

262. Schindler Gianna, Kaute Peter, Rütz Torsten

Im Hof der „Alten Post”. Archäologie im südlichen Marktquartier, „Greifswalder Beiträge zur Stadtgeschichte, Denkmalpflege, Stadtsanierung” 10, 2016, 4–27.

263. Schirren C. Michael

Orakeltrunk oder Walkürengruß? Eine Hand mit Trinkhorn aus Groß-Strömkendorf, Lkr. Nordwestmecklenburg, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 227–237.

[Abstrakt: *Toast wyroczni czy powitanie w Włahali? Ręka trzymająca róg do picia z Groß-Strömkendorf, Lkr. Nordwestmecklenburg*, 238].

264. Schirren C. Michael

Der Reliefstein von Dersewitz, Lkr. Vorpommern-Greifswald, und ein Deutungsversuch seines Ornaments, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 53–60.

265. Schleinert Dirk (rec.)

[**Bulach Boris**, *Handwerk im Stadtraum. Das Ledergewerbe in den Hansestädten der südwestlichen Ostseeküste (13. bis 16. Jahrhundert)*, Köln 2013. *Quellen und Darstellungen zur hansischen Geschichte* 65], „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 198–199.

[Greifswald, Stralsund].

266. Schmidt Beatrix

Das eisenzeitliche Gräberfeld aus der Ziegelbergstraße in Neubrandenburg, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 23, 2016, 28–41.

267. Schmidt Jens P.

Der spätbronzezeitliche Hortfund von Stolpe auf Usedom, Lkr. Vorpommern-Greifswald, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 62, 2016 (2014), 27–80.

268. Schmidt Jürgen W.

Die städtischen Schützengilden im pommerschen Regierungsbezirk Köslin im 19. und im beginnenden 20. Jahrhundert, „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 109–159.

[M.in.: Barwice, Białogard, Bobolice, Bytów, Czaplinek, Darłowo, Drawsko Pom., Kalisz Pom., Karlino, Kołobrzeg, Koszalin, Lębork, Polanów, Polczyn, Sianów, Sławno, Słupsk, Szczecinek, Świdwin, Złocieniec].

Schneider Manfred (red.)

Zob. Kowalska Anna B., *Szczecin...*; Möller Gunnar, *Stralow...*; Rębkowski Marian, *The origins...*

269. Schneikart Monika (rec.)

[**Wisniewski Roswitha**, *Geschichte der deutschen Literatur Pommerns vom Mittelalter bis zum Beginn des 21. Jahrhunderts*, Berlin 2013], „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 187–189.

270. Schröder Karl H.

Auf der Suche nach Spuren des Johanniterordens in der Stadt Schlawe, „Pommern” 2 (54), 2016, 12–13.

[Sławno].

271. Schröder Karl H.

Zur Rolle der Hanse bei der Entwicklung ostpommerscher Städte und deren Impulse in der Region, „Pommern. Zeitschrift für Kultur und Geschichte” 4 (54), 2016, 22–26.

272. Schultze Erdmute (rec.)

[**Völkemann Armin**, *Siedlung – Klima – Migrationen. Geoarchäologische Forschungen zum Oderaum zwischen 700 vor und 1000 nach Chr. mit Schwerpunkt auf der Völkerwanderungszeit*, Bonn 2013. *Studien zur Archäologie Europas Band 18*], „Germania” 93, 2016 (2015), 376–381.

273. Siedem

Siedem wieków Sławna. Wybór tekstów, red. J. Sroka, Sławno 2016, 328.

[Zawiera m.in.: **Gwiazdowska Ewa**, *Ikonografia miasta Sławna w zasobie Instytutu Herdera w Marburgu*, 9–17; **Rączkowski Włodzimierz**, *Lokalizacja Sławna jako efekt przekształceń organizacji rodowej i terytorialnej społeczności środkowego dorzecza Wieprzy w I tysiącleciu n.e. Zarys problematyki*, 198–204; **Wawrzyniak Piotr**, *Odkrycie relikwii miejskich umocnień obronnych w Sławnie. Badania archeologiczne na Starówce sławieńskiej 1993 r.*, 245–250].

Simiński Rafał

Zob. *Badania...*, t. 1; *Dzieje...*; Majewski Marcin..., *Pielgrzymki...*

274. Sitarz Bartosz

Tajemnice mścięcińskiego lasu, „Szczeciner” 7, 2016, 38–54.

[Police].

Siuda Rafał

Zob. Sobkowiak-Tabaka Iwona...

275. Skaziński Błażej

Zamki, dwory i pałace na terenie Nowej Marchii w świetle nowożytnych przekazów ikonograficznych (wybór), „Zeszyty Naukowe. Nowa Marchia – Prowincja Zapomniana – Wspólne Korzenie” 12, 2016, 83–135.

Skowrońska Ewa

Zob. *Badania...*, t. 1.

276. Skrycki Radosław

Królewiec czy Chojna? Kartograficzna zagadka z Turcją w tle, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 179–190.

Skrycki Radosław

Zob. Gierke Michał...

277. Skrzypek Ignacy

Henryk Władysław Janocha (1931–2016), „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Archeologia” 37, 2016, 255–259.

278. Skrzypek Ignacy

Plany zagospodarowania wyspy Bielawa na jeziorze Drawsko w latach 60-tych XX wieku, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 9, 2016, 121–144.

Słowiński Sławomir

Zob. Cnotliwy Eugeniusz... ; Szczecin...

279. Słupecki Leszek P.

Trzy zapożyczone motywy w żywotach św. Ottona z Bambergu. Beda Czcigodny, Sulpicjusz Sewerus i Ammianus Marcellinus jako tło źródeł mówiących o nawrócenia Pomorzan?, [w:] *Kościoty w dobie chrystianizacji*, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 55–64.

(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

280. Smółka-Antkowiak Emilia

Ostrogi krzesłowe w okresie wpływów rzymskich. Stan i potrzeby badań, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Archaeologica” 31, 2016, 19–34.

[M.in.: Gostkowo, Prusinowo].

281. Sobisz Zbigniew

Flora nekropolii miejskich powiatu gryfickiego = Flora der städtischen Nekropolen im Kreis Gryfice, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 121–138.

282. Sobisz Zbigniew

Zabytkowe parki podworskie gminy Mieszkowice, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 119–126.

(Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

283. Sobkowiak-Tabaka Iwona, Werra Dagmara H., Hughes Richard E., Siuda Rafał

Erratic Flint from Poland. Preliminary results of petrographic and geochemical analyses, „Archaeologia Polona” 54, 2016, 67–82.

[M.in.: Warnik].

Sobucki Artur

Zob. Kustoszyk Henryk...

284. Sommer-Scheffler Markus

Die Befestigungen des 17.–19. Jahrhunderts auf der Insel Rügen, „Fortifikation” 30, 2016, 77–94.

Sroka Jan (red.)

Zob. *Siedem...*

Stanisławski Błażej M.

Zob. Duczko Władysław (rec.).

285. Stań Karolina, Pławiak Klaudia

Sprawozdanie z działalności Działu Archeologii w roku 2015 [Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie], „Stargardia” 10, 2016 (2015), 339–354.

286. Stań Karolina, Wojciechowska Iwona, Matwiejczuk Agnieszka

Jaki krój – taki strój... , Stargard 2016, 117.

[Wystawa: Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Stargard, 04.03.–31.08.2016].

Stań Karolina

Zob. Bucka Karolina... .

287. Starożytne

Starożytne miejsce ofiarne w jeziorze w Lubanowie (d. Herrn-See) na Pomorzu Zachodnim = Ancient sacrificial place in the lake in Lubanowo (former Herrn-See) in West Pomerania, red. T. Nowakiewicz, Warszawa 2016, 321.

(Depozyty Ofiarne z Polskich Bagien i Jezior = The offerings once made in Poland's bogs and lakes ; 3)

[Zawiera: **Nowakiewicz Tomasz, Wstęp**, 13–20; **Nowakiewicz Tomasz, Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Rembecki Dawid, Zarys archeologicznej historii regionu**, 21–79; **Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Bachus z Lubanowa**, 80–88; **Bogucki Mateusz, Rembecki Dawid, Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Więcek Tomasz, Aneks. Zestawienie niezarejestrowanych znalezisk archeologicznych z regionu**, 89–108; **Brzóska Artur, Kontny Bartosz, Badania podwodne w lubanowskim jeziorze – aspekty metodyczne**, 109–118; **Prejs Piotr, Aneks. Polowa dokumentacja fotogrametryczna podczas badań**, 119–121; **Kontny Bartosz, Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Nowakiewicz Tomasz, Katalog**, 122–164; **Żabiński Grzegorz, Badania technologiczne żelaznych grotów broni drzewcowej z Lubanowa**, 165–184; **Żabiński Grzegorz, Wyniki badań technologicznych zabytków żelaznych z Lubanowa na tle uwag o technologii produkcji grotów w starożytności i średniowieczu**, 185–207; **Kosiński Tymoteusz, Analiza tomograficzna dziurawego grotu włóczni z Lubanowa (nr kat. 11.1)**, 185–207; **Miśta Ewelina A., Gójska Aneta, Analiza metalograficzna zabytków stopowych miedzi z jeziora w Lubanowie**, 208–212; **Kozakiewicz Paweł, Jankowska Agnieszka, Identyfikacja i analiza próbek drewna z broni pochodzącej z jeziora w Lubanowie**, 213–225; **Kontny Bartosz, Nowakiewicz Tomasz, Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Analiza archeologiczna znalezisk z lubanowskiego jeziora**, 226–235; **Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra, Daty radiowęglowe wybranych zabytków z Lubanowa**, 281–284; **Kontny Bartosz, Miejsce ofiarne w Lubanowie na tle podobnych stanowisk z europejskiego Barbaricum**, 285–302; **Nowakiewicz Tomasz, Miejsce ofiarne w Lubanowie. Wczesnośredniowieczna faza użytkowania stanowiska**, 303–315; **Nowakiewicz Tomasz, Wnioski i postulaty badawcze**, 316–319].

Stelmachowska Bożena

Zob. Bokiniec Ewa... .

Stępień Jerzy

Zob. Gawlikowski Jerzy... .

Stoltmann Ryszard (red.)

Zob. Igielska Barbara (red.).

288. Stone Gerald

Slav Outposts in Central European History. The Wends, Sorbs and Kashubs, London [et al.] 2016, 398.

Stone Gerald

Zob. Jaworski Tomasz... (rec.); Popowska-Taborska Hanna (rec.).

- 289. Strzelczyk Jerzy**
Zagadka Elżbiety Cruciger. Kartka z dziejów wczesnej reformacji, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 191–202.
[Norbertanki (zakon). M.in.: Trzebiatów].
- 290. Syska Ewa**
Średniowieczne pieczęcie Chojny, „Rocznik Chojeński” 8, 2016, 33–50.
- 291. Szawiel Czesław**
Historia jednego z najstarszych pomorskich rodów – von Borcke, „Zeszyty Siemczyńsko-Henrykowskie” 8, 2016, 67–76.
- 292. Szczecin**
[*Szczecin*], „Renowacje i Zabytki” 3 (59), 2016, 200.
[M.in.: **Gwiżdowska Małgorzata**, *20 lat samorządowej służby konserwatorskiej w Szczecinie = 20 years of local-government conservation service in Szczecin*, 38–49; **Kozłowska Izabela**, *Relikty fortyfikacji szczecińskich = The relics of Szczecin's fortifications*, 84–97; **Walkiewicz Radosław**, *Historia zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie = The past and the present of the Pomeranian Dukes' Castle*, 107–125; **Słowiński Sławomir**, *Początki Szczecina w świetle badań archeologicznych = The origins of Szczecin in the light of archaeological research*, 146–151; **Gibczyński Maciej**, **Słowiński Sławomir**, *Najnowsze odkrycia relikwów nowożytnych fortyfikacji Szczecin = The most recent discoveries of relics of modern fortifications in Szczecin*, 162–167].
- 293. Szczepanik Paweł**
Gród w Słupsku i jego losy na tle wczesnośredniowiecznej sieci grodowej ziemi słupskiej, „Archaeologia Historica Polona” 24, 2016, 135–152.
- 294. Szczurek Tadeusz**
Kolejka numizmatyczna in statu nascendi. Uwagi o powstaniu Działu Numizmatycznego oraz impresje o monecie na Ziemi Lubuskiej i na pograniczu Wielkopolski, Pomorza Zachodniego i Śląska, [w:] *Od Muzeum Ziemi Lubuskiej do Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta*, red. M. Kowalska, W. Popek, Gorzów Wlkp. 2016, 95–104.
- Szeremeta Mateusz**
Zob. *Badania...*, t. 1; Bucka Karolina... .
- Szewczyk Danuta**
Zob. *Dzieje...* .
- 295. Szultka Zygmun**
Proces translokacji miasta Łeby, „Przegląd Zachodniopomorski” 2 (60), 2016, 27–40.
- 296. Szultka Zygmun**
Słowiańska ludność autochtoniczna na Pomorzu Zachodnim od IV wieku do 1945 roku, [w:] *Znak Gryfa. Gryfici i ich pomorskie dziedzictwo. Materiały z sesji naukowej 29 września 2014 roku. Praca zbiorowa*, red. K. Kozłowski, B. Igielska, R. Stoltmanna, Szczecin 2016, 39–84.
- Szultka Zygmun**
Zob. Kuczkowski Andrzej (rec.).
- Szydłowski Marcin**
Zob. *Archeologia...*; *Badania...*, t. 1.
- 297. Szymczyk Magdalena**
Badania archeologiczne w Mysliborzu w latach 1945–2014, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 547–570.
- 298. Szymczyk Magdalena**
Myslibórz w świetle odkryć archeologicznych, „Zeszyty Naukowe. Nowa Marchia – Prowincja Zapomniana – Wspólne Korzenie” 12, 2016, 27–57.

299. Ślepowroński Tomasz

Henryk Lesiński und Johannes Schildhauer. Zwei Kenner der pommerschen Landesgeschichte in der VR Polen und in der DDR, [w:] Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 559–570.
(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

300. Tarnawski Piotr

Naczynie na tytoń do zucia firmy J. Goldfarb Stargard i. Pom. ze zbiorów Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 449–454.

Terberger Thomas

Zob. Kukawka Stanisław... .

301. Teterycz-Puzio Agnieszka (rec.)

[Gapski Marcin H., Koń w kulturze polskiego średniowiecza. Wierzchowce na ścieżkach wyobraźni, Poznań 2014], „Scripta Historica” 22, 2016, 293–298.

Trzeciński Maciej (red.)

Zob. Bogucki Mateusz.

302. Ulrich Jens, Saalow Lars, Schanz Elke

Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern. Beiheft” 15, 2016, 110.

303. Urbańczyk Przemysław

Who were medieval „Wolinians”?, [w:] Kościoły w dobie chrystianizacji, red. M. Rębkowski, Szczecin 2016, 33–41.
(Wolińskie Spotkania Mediewistyczne; 3)

Volken Marquita

Zob. Kowalska Anna B. (rec.).

304. Volkman Armin

Archaeological Information Systems (AIS) for Digital Cultural Heritage. Management: Identifying Prehistoric Iron Age and Early Middle Ages Settlement Dynamics in the Lower Oder Region, [w:] Die frühen Slawen von der Expansion zu gentes und nationes, Teil 1: Beiträge zum Schwerpunktthema. Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte des 8. Deutschen Archäologiekongresses in Berlin, 06.–10.10.2014, Hrsg. F. Biermann, T. Kersting, A. Klammt, Langenweissbach 2016, 91–107.
(Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas; 81, 1)

Volkman Armin

Zob. Schultze Erdmute (rec.).

Wahrmann Carl Ch.

Zob. Zapnik Jörg (rec.).

Walkiewicz Radosław

Zob. Szczecin... .

305. Wartenberg Heiko

Die Hanse in Pommern als Gegenstand der musealen Darstellung, [w:] Ene vruntlike tohopesate. Beiträge zur Geschichte Pommerns, des Ostseeraums und der Hanse. Festschrift für Horst Wernicke zum 65. Geburtstag, Hrsg. S. Birli [et al.], Hamburg 2016, 647–656.
(Schriftenreihe der David-Mevius-Gesellschaft; 12)

306. Wartenberg Heiko

Die schwedische Landesaufnahme von Vorpommern 1692–1709, Teil: Ortsbeschreibungen, Bd. 2.: Insel Rügen, Teil 4: Wittow. Texte, Peenemünde [2016], 187.

Wawrzyniak Piotr

Zob. Siedem... .

307. Wejman Grzegorz

Zakony w diecezji kamińskiej w średniowieczu, [w:] *Leksykon zakonów i instytucji życia konsekrowanego w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, red. T. Ceynowa, Koszalin 2016, 15–25.

Wernicke Horst

Zob. Birli Sonja (red.).

308. Wernicke Michael K.

Der Distrikt Marchia-Prussia der sächsischen Provinz des Augustinerordens, „Stargardia” 10, 2016 (2015), 39–48.
[M.in.: Stargard].

Werra Dagmara H.

Zob. Sobkowiak-Tabaka Iwona...

309. Wesołowska Sylwia

Bibliografia Szczecina za lata 2014–2015, „Kronika Szczecin” 34, 2016, 281–324.

Wiejackska Maryla

Zob. *Badania...*, t. 2.

Więcek Tomasz

Zob. *Starożytne...*

Wilgocka Aleksandra

Zob. *Badania...*, t. 2.

Winkler Kurt (red.)

Zob. Knüvener Peter; Witt Detlef.

Wisniewski Roswitha

Zob. Schneikart Monika (rec.).

310. Witek Maria i Waldemar

Kapliczki i krzyże w krajobrazie kulturowym nadodrzańskich gmin. Cedynia i Mieszkowice – nośnik tradycji, [w:] *IV Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2016. Materiały [z konferencji Naukowej, Mieszkowice, 22.04.2016]*, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2016, 127–150.
(Nadodrzańskie Spotkania z Historią; 4)

311. Witek Maria i Waldemar

Problematyka dotycząca prawidłowego użytkowania świątyń ryglowych. Na przykładzie projektu „Kościoły ryglowe diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej” = Problematik der richtigen Nutzung von Riegelkirchen, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 179–192.

312. Witek Maria i Waldemar

Uwagi do tekstu: Niemica – maty kościoł wielkiego architekta autorstwa Jacka Kuczkowskiego i Andrzeja Kuczkowskiego, [w:] *Trzebiatów - spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 285.

Witek Waldemar

Zob. Witek Maria..., *Kapliczki... / Problematyka... / Uwagi...*

Witkiewicz Tomasz

Zob. Kwaśniewski Radosław (rec.).

313. Witt Detlef

Böhmische Kunst in Pommern, [w:] *Karl IV. Ein Kaiser in Brandenburg*, Hrsg. J. Richter, P. Knüvener, K. Winkler, Potsdam 2016, 130–133.

Włodarczyk Edward

Zob. *Dzieje...*

Włodarczyk Edward (red.)

Zob. Gaziński Radosław (red.).

Wojciechowska Iwona

Zob. Bucka Karolina...; Stań Karolina..., *Jaki...* .

314. Wołagiewicz Maria D.

Wspomnienie o prekursorskich badaniach powierzchniowych na Pomorzu Zachodnim w latach 1958–1962, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 721–722.

Wołagiewicz Maria D. i Ryszard

Zob. PI: Pomeranica.pl / Rogalski Bartłomiej.

315. Wrześcińska Anna, Wrześciński Jacek

Zawieszki dzwoneczkowate z cmentarzyska w Dziekanowicach i z Ostrowa Lednickiego, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 363–379.

Wrześciński Jacek

Zob. Wrześcińska Anna... .

Wrześciński Jacek (red.)

Zob. Rosik Stanisław.

316. Wybranowski Dariusz

Działalność i skład osobowy domów zakonu joannitów w Księstwie Pomorskim w pierwszej połowie XIV wieku, „Studia z Dziejów Średniowiecza” 20, 2016, 339–374.

Wywrot-Wyszowska Beata

Zob. *Archeologia...* .

Zabilska-Kunek Mirosława

Zob. *Archeologia...* .

Zapłata Rafał (red.)

Zob. Kiarszys Grzegorz (rec.).

317. Zapnik Jörg (rec.)

[*Wahmann Carl Ch., Kommunikation der Pest. Seestädte des Ostseeraums und die Bedrohung durch die Seuche 1708–1713*, Berlin 2012. *Historische Forschungen* 98], „Baltische Studien” NF 101, 2016 (2015), 204–205.

[M.in.: Greifswald, Stralsund, Szczecin].

Zielińska Danuta

Zob. Kostkiewicz-Górska Grażyna... .

Zitzewitz Lisaweta von

Zob. Bartosiewicz Katarzyna... .

318. Zochniak Marta

Badania archeologiczne w Lęborku w ramach programu prac konserwatorskich. Ożywienie historycznego centrum Lęborka przez rewaloryzację średniowiecznych obwarowań miejskich, kwiecień–wrzesień 2010, [w:] *I Pomorska Sesja Sprawozdawcza [za 2010 rok, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk, 25–26.11.2010]*, red. M. Fudzińskiego, Gdańsk 2016, 59–80.

Zyśko Andrzej

Zob. *Badania...*, t. 2.

319. Zyzik Małgorzata

Malowidła w Wieży Więziennej szczecińskiego zamku – najnowsze odkrycia = Gemälde im Gefängnisturm des Stettiner Schlosses – die neuesten Erkenntnisse, [w:] *Trzebiatów – spotkania pomorskie 2015*, red. J. Kochanowska, [Gdynia] 2016, 205–211.

Żabiński Grzegorz

Zob. *Starożytne...* .

320. Żychlińska Justyna

Kilka uwag o warsztatach tkackich ludności kultury lużyckiej, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 133–147.

Żychlińska Justyna (red.)

Zob. Kajkowski Kamil, *Intoksykacja ...*

321. Żychliński Daniel

Sacrum i profanum – przenikanie czy podział? Przyczynek do dyskusji na podstawie badań cmentarzyska ludności grupy gustowskiej w Kunowie, woj. zachodniopomorskie, „Materiały Zachodniopomorskie” NS 12, 2016, 161–184.

Doniesienia prasowe (DP)

322. Bednarek Krzysztof

Krzyż z pogańskiej wyspy świętych koni, „Głos Szczeciński” 93, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 12.

[Zarańsko (jezioro)].

323. Budziałkowski Jerzy, Miller Wiesław (rozm.)

Oryginalny akt lokacyjny na jubileusz. Między Darłowem a Koszalinem, „Gazeta Ziemska” 3, 2016, 7.

324. Ciepliński Roman

Problem sam się rozwiąże. Brama Świecka się rozpada, „Kurier Szczeciński” 68, 2016, 10. [Chojna].

325. Ciepliński Roman

Rzymskie zabytki w Czelinie – miecz gladius, wazy z brązu i ludzkie szczątki, „Kurier Szczeciński” 204, 2016, 3.

326. Dalk Wolfgang

Die glorreichen Sieben vom Stralsunder Museum. Rudolf Baier, der Wikinger-Schatz und kein Ende, „Kulturkalender”, 2 (20), 2016, 45.

327. Dzierwanowski Marcin, Masternak Oskar (rozm.)

Archeolog – regionalista odkrywa skarby, „Głos Szczeciński” 71, 2016, dod. „Szczecin”, III.

328. Dzierwanowski Marcin, (mos) (rozm.)

Archeologiczne eldorado w Warzymicach! Kultura sprzed 3 tysięcy lat, „Kurier Szczeciński” 51, 2016, 1, 4.

329. Gładysiak Łukasz

Kolobrzeska bazylika potwierdziła triumf chrześcijaństwa, „Głos Szczeciński” 93, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 10.

330. Gurba Andrzej

Bobięcińskie mosty. Osadnicy z X wieku, „Głos Szczeciński” 203, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 14.

[Bobięcino (jezioro)].

331. Jakołcewicz Magdalena

Jubileuszowy rok dla Muzeum Regionalnego w Cedyni, „Cedynia na Okrągło”, 3, 2016, 13.

332. Karolak Krzysztof

Archeologiczna lekcja historii, „Gazeta Chojeńska” 39, 2016, 9.

[4 Czelińskie Spotkania Archeologiczne, 16.09.2016].

333. Kraśnicki Andrzej (jr)

Odkopali wąską uliczkę, „Gazeta Wyborcza” 303, 2016, [6].

[Szczecin – ul. Hünerbeinstrasse (Kurza Stopka)].

334. Kowalski Krzysztof, (m) (rozm.)

„Skarb” z Moltowa kusi. Archeolodzy kontra domorośli poszukiwacze, „Kurier Szczeciński” 95, 2016, 8.

[Wojenny depozyt Pommersches Landesmuseum Stettin (Pomorskie Muzeum Krajowe) złożony w pałacu rodziny Braunschweigów w Moltowie, obecnie w zbiorach Muzeum Narodowego w Szczecinie].

- 335. Krause Wiesław**
Otton I – Pierwszy pan na Nowogardzie, „Gazeta Goleniowska” 39, 2016, 16–17.
- 336. Krzysiak Agnieszka, Gurba Andrzej (rozm.)**
Największe cmentarzysko [kultury pomorskiej], „Głos Szczeciński” 24, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 7.
 [Trzebiatkowa (woj. pomorskie)].
- 337. Łuczak Marek, (żan) (rozm.)**
Znalazł, odpowie za kradzież. Unikatowy miecz sprzed 2500 lat, „Kurier Szczeciński” 33, 2016, 9.
 [Choszczno (okręg)].
- 338. (m)**
Cenne znalezisko chlubą muzeum. Ozdobne naczynie monetowe, „Kurier Szczeciński” 120, 2016, 3.
 [Dot.: kołobrzесьkiego kufła paradnego przekazanego Muzeum w Koszalinie].
- 339. (mada)**
Wrak wydobyty. Łódź stanie w kamieńskiej marinie, „Kurier Szczeciński” 238, 2016, 9.
- 340. Majewski Marcin, Chanczewska Emilia (rozm.)**
Pochowani w kolegiacie, „Głos Szczeciński” 148, 2016, 6.
 [Stargard – kościół p.w. NMP Królowej Świata].
- 341. Matuszewska Agnieszka, Masternak Oskar (rozm.)**
Odkryto groby olbrzymów, „Głos Szczeciński” 46, 2016, 3.
 [Dolice].
- 342. Matuszewska Agnieszka, Masternak Oskar (rozm.)**
Grobowce gigantów z Dolic pod lupą archeologów, „Głos Szczeciński” 53, 2016, 12.
 [Dolice].
- 343. Polechoński Piotr**
Jedna świątynia zamieniła się w drugą, „Głos Szczeciński” 227, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 13.
 [Koszalin – kościół Podwyższenia Krzyża Świętego].
- 344. Rogalski Bartłomiej, Jaszczyński Marek (rozm.)**
Grób wojownika sprzed 2 tysięcy lat, „Głos Szczeciński” 239, 2016, 3.
 [Czelin].
- 345. Röpcke Andreas**
Vor 700 Jahren die Schlacht bei Gransee beim Kampf um das Stargarder Land kamen auf einen Mecklenburger vier feindliche Gegner, „Schweriner Volkszeitung” 9.12.2016, 24.
 [Stargard].
- 346. (rr)**
Bogaty dar dla muzeum, „Gazeta Chojeńska” 3, 2016, 9.
 [Cedynia].
- 347. (rr)**
Kawalek historii uratowany, „Gazeta Chojeńska” 38, 2016, 3.
 [Cedynia – klasztor cysterek].
- 348. Rudnicki Marek**
Kraina bliska, a mało znana, „Głos Szczeciński” 211, 2016, dod. „Głos Szczecina”, 4.
 [Dot.: **Łuczak Marek**, *Historia i zabytki gminy Kołbaskowo*, wyd. 2 poszerz., Szczecin 2016].
- 349. Rudnicki Marek**
Vineta, Wolin. Jomsborg, Iumne. Czas wikingów i chętników, „Głos Szczeciński” 93, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 5.

350. Sroka Jan

Procesy o czary na Pomorzu. Ślady mrocznej przeszłości, „Głos Szczeciński” 203, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 8.
[Sławno].

351. Stencel Jarosław

Święte góry pomorskich pogan przejęli chrześcijanie, „Głos Szczeciński” 93, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 6.
[Koszalin – Góra Chełmska, Rowokół].

352. Stencel Jarosław

Zagadkowy kamień znaleziony na wzgórzu kościelnym, „Głos Szczeciński” 24, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 6.
[Słupsk – kościół św. Piotra].

353. Turlejski Bartosz

[„Kurier” poszukuje relikwiarza św. Korduli], „Kurier Szczeciński” 135, 2016, 8 / 136, 2016, 13 / 141, 2016, 18 / 151, 2016, 13 / 157, 2016, 12–13.
[M.in.: Kamień Pom.].

354. Wełnic Rajmund

Pustelnicy nad Trzesiecka. Po klasztorze mało co zostało, „Głos Szczeciński” 93, 2016, dod. „Głos Ma Historia”, 15.
[Świątki].

Portale internetowe (wybór) (PI)

Pomeranica.pl. Encyklopedia Pomorza Zachodniego [on-line]. Dostęp [11.10.2017]:
<http://www.pomeranica.pl/>

355. Kacprzak Dariusz

Widoki Szczecina Ludwiga Eduarda Lütkego.

356. Kowalski Krzysztof

Figurka niedźwiadka z bursztynu. [Słupsk, Szczecin].
Pommersches Landesmuseum Stettin. [Szczecin].
Stela słupska. [Słupsk, Szczecin].
Wystawa „Zaginione – Ocalone”. [Szczecin].

357. Kozłowska Dorota

Józef Marciniak.
Tadeusz Galiński.
Złoty naramiennik z Letnina. [Letnin, Szczecin].
Urny domkowe. [Obliwice, Szczecin, Wódka/Witków].

358. Rogalski Bartłomiej

Ryszard Wółgiewicz.
Maria Danuta Wółgiewicz.

Nauka w Polsce. Serwis PAP poświęcony polskiej nauce [on-line]. Dostęp [10.10.2017]:
<http://naukawpolsce.pap.pl>

359. 15.02.2016

„Polskich piramid” jest jeszcze więcej. Nowe znaleziska archeologów.
[M.in.: Dolice. Rozmowa PAP z dr. Agnieszką Matuszewską, Katedra Archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego].

- 360. 22.03.2016**
Okno w pradziejowe wierzenia. Sanktuarium z Bolkowa.
[Rozmowa PAP z prof. Tadeuszem Galińskim, Instytut Archeologii i Etnologii PAN Szczecin].
- 361. 12.07.2016**
Archeolodzy poznają krypty stargardzkiego kościoła [p.w. NMP Królowej Świata].
[Rozmowa PAP z dr hab. Marcin Majewski, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie].
- 362. 14.08.2016**
Wyjątkowy grób Gotów odkryty na drawskim poligonie.
[Rozmowa PAP z Andrzejem Kasprzakiem, Muzeum w Koszalinie].
- 363. 24.08.2016**
Odkryto osadę z przełomu epoki brązu i żelaza.
[Trzcianko Zdrój. Rozmowa PAP z dr Bartłojem Rogalskim, Muzeum Narodowe w Szczecinie].
- 364. 16.09.2016**
Włócznia sprzed 9 tys. lat. Unikatowe odkrycie pod Szczecinem.
[Bolkowo. Rozmowa PAP z prof. Tadeuszem Galińskim, Instytut Archeologii i Etnologii PAN Szczecin].
- 365. 11.10.2016**
Odkryto grób wojownika z okresu wpływów rzymskich.
[Czelin. Rozmowa PAP z dr Bartłojem Rogalskim, Muzeum Narodowe w Szczecinie].
- 366. 24.10.2016**
Skarb z epoki brązu w kamieńskim muzeum.
[Dziwnów. Rozmowa PAP z Grzegorzem Kurką, Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej].
- 367. 19.12.2016**
Możdżeń tura znaleziono na plaży w Łukęcinie.
[Rozmowa PAP z Grzegorzem Kurką, Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej].

Indeks nazw geograficznych za 2016 rok

- Anklam – 95, 198–199, 220
Arkona (hist.) – 245–246
Auerorse, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 74
- Bałtyk (region) – 49, 96, 108
Barth, Lkr. Vorpommern-Rügen – 69–70
Barwice, pow. Szczecinek, gm. *loco* – 119, 268
Będargowo, pow. Police, gm. Kolbaskowo – 47
Białogard – 45, 268
Białogard (okręg) – 156, 161, 268
Bielawa (wyspa) – 278
Bierzwnik, pow. Choszczno, gm. *loco* – 107, 191
Binowo, pow. Gryfino, gm. Stare Czarnowo – 161
Błotnica, pow./gm. Kołobrzeg – 128
Bobięcino (jezioro) – 330
Bobolice, pow. Koszalin, gm. *loco* – 202, 268
Bobolice (okręg) – 97, 202, 204
Bolegorzyn, pow. Drawsko Pom., gm. Ostrowice – 229
Bolkowo, pow. Police, gm. Dobra Szczecińska – 83, 360, 364
Borne Sulionowo, pow. Szczecinek (okręg) – 28
Bralęcın, pow. Stargard, gm. Dolice – 28
Bukowo Morskie, pow. Sławno, gm. Darłowo – 191
Bytów, woj. pomorskie – 107, 193, 268
Bytów (okręg) – 280, 336
Bytowa (rzeka) – 63
- Cedynia, pow. Gryfino, gm. *loco* – 84, 86, 107, 179, 217, 310, 331, 346–347
Cedynia (okręg) – 166, 168
Chociwiel, pow. Stargard, gm. *loco* – 28
Chojna, pow. Gryfino, gm. *loco* – 58, 79, 276, 290, 324
Chojna (okręg) – 177
Choszczno (okręg) – 107, 158, 191, 252, 337
Czaplinek, pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 78–79, 268
Czaplinek (okręg) – 120, 213
Czarnówko, woj. pomorskim, pow. Lębork, gm. Nowa Wieś Lęborska – 38
Czelin, pow. Gryfino, gm. Mieszkowice – 235–236, 326, 332, 344, 365
- Damnica, woj. pomorskie, pow. Słupsk, gm. *loco* – 259
Dargun, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 191, 219
Darłowo, pow. Sławno, gm. *loco* – 107, 126, 162, 268, 323
Darłowo (okręg) – 133, 191, 210, 239
Darłówko, pow. Sławno, gm. Darłowo – 210
- Dąbki, pow. Sławno, gm. Darłowo – 133
Demmin, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 196
Dersewitz, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 264
Dobra, pow. Łobez, gm. *loco* – 107
Dobra, pow. Police (okręg) – 83, 216, 360, 364
Dobrzany, pow. Stargard, gm. *loco* – 28
Dobrzany (okręg) – 160
Dolice, pow. Stargard, gm. *loco* – 252, 341–342, 359
Dolice, pow. Stargard (okręg) – 28, 160–161
Drawa (rzeka) – 248
Drawsko (jezioro) – 278. Zob. też Sulibórz (jezioro)
Drawsko Pom. – 36, 121, 268
Drawsko Pom. (okręg) – 33–34, 36–38, 78–79, 107, 120, 122, 161, 213, 229, 268, 362
Dygowo, pow. Kołobrzeg (okręg) – 124, 127
Dziwnów, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 366
Dziwnów (okręg) – 367
- Eldena, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 15
- Głębokie, pow. Drawsko Pom., gm. Kalisz Pom. – 36
Golczewo, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 107, 231
Goleniów – 231
Goleniów (okręg) – 167
Görke/Postlow, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 220
Gostkowo, woj. pomorskie, pow./gm. Bytów – 280
Gościno, pow. Kołobrzeg (okręg) – 113, 130, 334
Greifswald, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 94–96, 140, 231, 238, 256, 260–262, 265, 317. Zob. też Eldena
Gremzow, Lkr. Uckermark – 40
Gronowo, pow. Drawsko Pom., gm. Ostrowice – 34, 38
Gryfice – 81, 91, 231
Gryfice (okręg) – 86, 107, 161
Gryfino (okręg) – 58, 79, 84, 86, 88, 107, 136, 161, 179, 191, 208, 217, 224, 235–236, 276, 282, 290, 310, 324, 326, 331–332, 344, 346–347, 363, 365
Grzędzice, pow./gm. Stargard – 28
Grzybnica, pow. Koszalin, gm. Manowo – 34, 38, 201, 203
Gudowo, pow./gm. Drawsko Pom. – 36, 122, 161
Gützkow, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 240
- Hanza (hist.) – 196, 200, 272, 305
- Jasienica zob. Police Jasienica
Jazy, pow. Kołobrzeg, gm. Dygowo – 124

- Kalisz Pom., pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 107, 268
 Kalisz Pom. (okręg) – 34, 36–38
 Kamica, pow. Kołobrzeg, gm. Gościno – 130
 Kamieniska, pow./gm. Goleniów – 167, 335
 Karlino, pow. Białogard, gm. *loco* – 268
 Karzniczka, woj. pomorskie, pow. Słupsk, gm. Damnica – 8
 Kamień Pom. – 28, 59, 107, 137, 139, 214, 240, 257–258, 339, 353, 366, 367
 Kamień Pom. (okręg) – 5, 17, 39, 51, 85–86, 100, 173–174, 201, 203, 214, 219, 220, 230, 232, 238, 240, 303, 307, 349, 366–367
 Kobylanka, pow. Stargard (okręg) – 321
 Kolbacz, pow. Gryfino, gm. Stare Czarnowo – 136, 191, 224
 Kolbaskowo (okręg) – 47, 152, 283, 328, 348
 Kołobrzeg – 4, 17, 31, 40, 45, 67, 107, 161, 188, 209, 219, 233, 238, 268, 329, 338
 Kołobrzeg-Budzistowo – 182. Zob. też Parsęta (rzeka)
 Kołobrzeg (okręg) – 128–129, 311
 Koszalin – 11, 29, 46, 83, 86, 107, 150, 238, 268, 323, 338, 343
 Koszalin (okręg) – 20, 34, 36, 38, 106, 161, 201–203, 268, 311
 Koszalin-Góra Chełmska – 161, 351
 Krępczewo, pow. Stargard, gm. Dolice – 160
 Kunowo, pow. Stargard, gm. Kobylanka – 321
 Kurcewo, pow./gm. Stargard – 28
 Kwasowo, pow./gm. Sławno – 161
- Letnin, pow./gm. Pyrzyce – 357
 Lębork, woj. pomorskie – 170, 268, 296, 318
 Lębork (okręg) – 38, 357
 Löbnitz, Lkr. Vorpommern-Rügen – 151
 Lubanowo (jezioro) – 287
 Lubieszewo, pow./gm. Gryfice – 86
 Lubin, pow. Kamień Pom., gm. Międzyzdroje – 230, 232
 Lubowo, pow./gm. Stargard – 28
- Łeba, woj. pomorskie, pow. Lębork, gm. *loco* – 296
 Łeba (rzeka) – 63
 Łobez (okręg) – 44, 107, 280
 Łukęcin, pow. Kamień Pom., gm. Dziwnów – 367
 Łupawa (rzeka) – 63
- Malechowo, pow. Sławno (okręg) – 132, 312
 Manowo, pow. Koszalin (okręg) – 34, 38, 201, 203
 Marietron zob. Szczecinek-Świątki
 Mechowo, pow. Gryfice, gm. Ploty – 161
 Mecklenburgische Seenplatte (okręg) – 50, 191, 196, 219, 266
 Menzlin, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 86, 220
 Miechęcino, pow. Kołobrzeg, gm. Dygowo – 127
- Mielno, pow. Koszalin, gm. *loco* – 161
 Mieszkowice, pow. Gryfino, gm. *loco* – 310
 Mieszkowice (okręg) – 88, 208, 235–236, 282, 326, 332, 344, 365
 Międzyzdroje, Kamień Pom. (okręg) – 230, 232
 Mirosławiec, pow. Wałcz, gm. *loco* – 146
 Mołtowo, pow. Kołobrzeg, gm. Gościno – 113, 334
 Moryń (okręg) – 32
 Mścięcino zob. Police-Mścięcino
 Myślubórz – 297–298
 Myślubórz (kręg) – 18
- Neppermin, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 220
 Neubrandenburg, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 266
 Nętno, pow./gm. Drawsko Pom. – 36
 Niemica, pow. Sławno, gm. Malechowo – 132, 312
 Nowa Marchia (hist.) – 23–24, 26, 57, 158, 177, 189, 249–251, 253–254, 275
 Nowogard, pow. Goleniów, gm. *loco* – 335
 Nowogard (okręg) – 161
 Nowy Łowicz, pow. Drawsko Pom., gm. Kalisz Pom. – 34, 37–38
- Obliwice, woj. pomorski, pow. Lębork, gm. Nowa Wieś Lęborska – 357
 Obroty, pow./gm. Kołobrzeg – 129
 Odra (dorzecze) – 272, 304
 Ogartowo, pow. Świdwin, gm. Połczyn-Zdrój – 123
 Osieki, pow. Koszalin, gm. Sianów – 20, 161
 Ostrowice, pow. Drawsko Pom. (okręg) – 34, 38, 229
- Parsęta (rzeka) – 67
 Pieńkowo, pow. Sławno, gm. Postomino – 161
 Ploty, pow. Gryfice (okręg) – 161
 Polanów, pow. Koszalin, gm. *loco* – 161, 268
 Polanów (okręg) – 36, 97
 Police – 231, 238, 274
 Police-Jasienica – 238
 Police-Mścięcino – 172, 274
 Police (okręg) – 47, 53, 83, 216, 283, 328, 360, 364
 Połczyn-Zdrój, pow. Świdwin, gm. *loco* – 268
 Połczyn-Zdrój (okręg) – 123
 Postomino, pow. Sławno (okręg) – 86, 161
 Prenzlau, Lkr. Uckermark – 231, 238
 Prusinowo, pow./gm. Łobez – 280
 Przelewice, pow. Pyrzyce, gm. *loco* – 219
 Pyrzyce – 107, 219, 240, 242.
 Pyrzyce (okręg) – 18, 219, 357

- Radew (rzeka) – 63
 Rakowo, pow. Szczecinek, gm. Borne Sulionowo – 28
 Recz, pow. Choszczno, gm. *loco* – 158
 Recz (okręg) – 252
 Rega (rzeka) – 63, 67
 Resko, pow. Łobez, gm. *loco* – 44
 Rogowo, pow./gm. Białogard – 156, 161
 Rossow, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 258
 Rowokół (hist.) – 131, 161, 351
 Rugia – 15, 22, 61, 207, 219–220, 243–246, 284, 306
 Rusinowo, pow. Sławno, gm. Postomino – 86
 Rzędziny, pow. Police, gm. Dobra – 216
- Sianów, pow. Koszalin, gm. *loco* – 268
 Sianów (okręg) – 20, 161
 Siemczyno, pow. Drawsko Pom., gm. Czaplunek – 120, 213
 Sławno – 89, 148, 270, 273
 Sławno (okręg) – 86, 107, 126, 132–133, 161–162, 191, 210, 239, 268, 312, 323, 350
 Słodkówko, pow. Stargard, gm. Suchań – 28, 76
 Słupia (rzeka) – 63
 Słupsk – 9, 72–73, 227, 268, 293, 352, 356
 Słupsk (okręg) – 102, 259
 Sowno, pow./gm. Stargard – 105
 Stargard – 2, 6–7, 12, 28, 30, 48, 75, 107, 157, 161, 195, 211, 219, 238, 285, 286, 300, 308, 345, 361
 Stargard (okręg) – 27–28, 76, 105, 160–161, 249, 252, 321, 341–342, 359
 Stare Czarnowo (okręg) – 136, 161, 191, 224
 Stolpe, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 15
 Stolpe (Usedom), Lkr. Vorpommern-Greifswald – 220, 267
 Strachocin, pow. / gm. Stargard – 28
 Stralsund – 3, 52, 68, 93, 98, 140, 149, 184, 186–187, 220, 225, 238, 265, 317, 326
 Strumiany, pow./gm. Stargard – 27–28
 Suchań, pow. Stargard, gm. *loco* – 28
 Suchań (okręg) – 76
 Sulibórz (wyspa) – 125. Zob. też Drawsko (jezioro)
 Szadzko, pow. Stargard, gm. Dobrzany – 160
 Szczecin – 10, 35, 43, 55–56, 66, 71, 73, 86, 98–99, 105, 107, 110–111, 113, 117, 143, 153, 161, 216, 21–220, 226, 234, 238, 240, 292, 309, 317, 319, 333–334, 355–358
 Szczecin-Dąbie – 231
 Szczecin-Golęciono – 45
 Szczecin-Jezierzyce – 83
- Szczecinek – 268
 Szczecinek (okręg) – 28, 119, 268
 Szczecinek-Świątki – 21, 354
 Świdwin – 268
 Świdwin (okręg) – 123
 Świelubie – 17, 86
- Tanowo, pow./gm. Police – 53, 83
 Tollense (rzeka) – 218
 Trzcinińsko-Zdrój, pow. Gryfino, gm. *loco* – 363
 Trzebiatkowa, woj. pomorskie, pow. Bytów, gm. Tuchomie – 336
 Trzebiatów – 15, 16, 67, 90, 93, 289
 Trzebień, pow. Choszczno, gm. Recz – 252
 Trzyglów, pow./gm. Gryfice – 107
- Uckermark (okręg) – 13, 40, 231, 238
 Usedom, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 86, 220, 258
 Ustka, woj. pomorskie, pow. Słupsk – 102
- Vorpommern-Greifswald (okręg) – 15, 74, 86, 93–96, 140, 220, 231, 238, 240, 256, 258, 260–262, 264, 265, 267, 317
 Vorpommern-Rügen (okręg) – 69–70, 151
- Walcz (okręg) – 146, 183
 Warnik, pow. Police, gm. Kołbaskowo – 283
 Warszyn, pow. Stargard, gm. Dolice – 161
 Warzymice, pow. Police, gm. Kołbaskowo – 328
 Wieprza (rzeka) – 63
 Wierzchowo, pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 33
 Wilhelmshof, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 258, 261
 Woldegk, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 50
 Wolgast, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 93, 95, 238
 Wolin, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 5, 17, 39, 51, 85–86, 100, 173–174, 201, 203, 219, 220, 238, 240, 303, 349
- Zarańsko (jezioro) – 322
 Zemitz, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 261
 Złocieniec – pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 268
- Żabowo, pow. Goleniów, gm. Nowogard – 161
 Żydowo, pow. Koszalin, gm. Polanów – 36